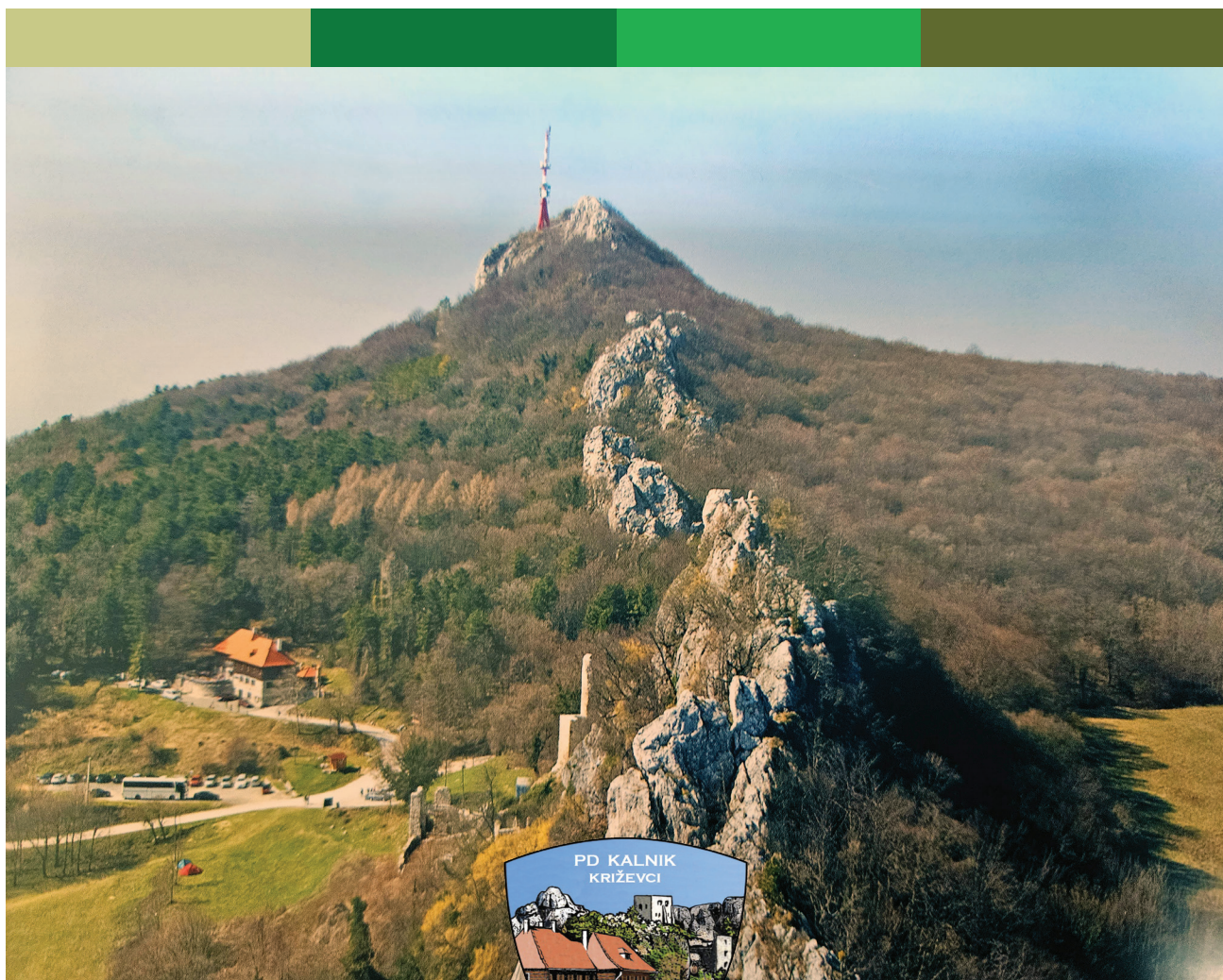

KALNIK

Časopis Planinarskog društva Kalnik

br. 1 / 2024

Križevci, 2024.

**Planinarsko društvo Kalnik
Križevci
Godište I / broj 1.**

Za nakladnika:
Dražen Zemun

Izdavač:
Planinarsko društvo Kalnik
Križevci
Trg Antuna Nemčića 8/1
Časopis izlazi jedanput godišnje

Glavni i odgovorni urednik:
Ivan Peklić
Autor teksta u časopisu je Ivan Peklić osim
gdje je to drugačije označeno. Također
napominjem da sam podatke o planinama
Hrvatske preuzeo od HPS-a

Uredništvo:
Matej Bunta, Dražen Zemun, Zlatko Mustić,
Andreja Bogdan

Lektura i korektura:
Lucija Crnčić Benčak

Naslovnica:
Kalendar Hrvatskog planinarskog saveza za
2025.

Slika na pozadini korica:
Ana Budija: *Kalnik noćturno*

Naklada:
500 primjeraka

Grafička priprema i tisak:
Og grafika d.o.o.

Sadržaj

Uvodna riječ predsjednika Društva	3
Riječ urednika	4
Planinarski izleti.....	5
Visokogorski usponi naših članova Društva	44
Proslava 100. obljetnice Društva.....	56
Izložba: PD Kalnik kroz povijest	57
Predstavljanje monografije o PD-u Kalnik	60
Svečana sjednica PD-a Kalnik povodom 100. godišnjice Društva	62
Planinarenje po Kalniku.....	64
Pinklecfest.....	65
Ostale aktivnosti PD-a Kalnik	67
Planinarska škola.....	67
Plan izleta za 2025. godinu, izletnička sekcija	68

Uvodna riječ predsjednika Društva

PREDSJEDNIK DRUŠTVA: Dražen Zemun

Poštovane planinarke i planinari, prošle godine smo proslavili 100 godina od osnutka našega Društva te smo tom prigodom izdali monografiju Ivana Peklića „Planinarsko društvo Kalnik 1924. – 2024.“ Monografiju su predstavili Alan Čaplar, tajnik HPS-a i Stipe Božić, najpoznatiji hrvatski planinar i alpinist. Naše društvo ima vrlo bogatu povijest koju vjerojatno nismo uspjeli obuhvatiti u cijelosti u našoj monografiji stoga ćemo nastaviti s istraživanjem povijesti našeg Društva čije rezultate namjeravamo objavljivati u našem Časopisu. Podsjećam da povijest našega Društva počinje 1924. godine. U početku je naše Društvo djelovalo isključivo u Križevcima, da bi se početkom tridesetih godina 20. stoljeća prišlo gradnji Planinarskog doma na Kalniku koji je otvoren 1935. godine. Najveća aktivnost Društva prije Drugog svjetskog rata bila je u vrijeme Banovine Hrvatske. Društvo je jedini prekid u radu imalo za vrijeme Drugog svjetskog rata (1943. – 1948.). Rad Društva obnovljen je 1948. godine. Usporedno s obnovom Društva radi se i na obnovi doma. Najveća obnova napravljena je 1957. godine. Ovom prilikom zahvaljujem se svima koji su radili na prvoj izgradnji doma, ali i na obnovi doma sve do današnjih dana. Zalaganjem naših planinara naš Planinarski dom je jedan od najuređenijih u Hrvatskoj. Valja naglasiti da je naše Društvo imalo vrlo razgranatu djelatnost tijekom svoje povijesti. Unutar Društva djelovale su mnoge sekcije kao što su skijaška, alpinistička, visokogorska, sekcija za orijentacijsko trčanje, izletnička, markacijska. Članovi PD-a Kalnik ispenjali su sve veće vrhove u Europi – Mont Blanc, Matterhorn, Elbrus, Grossglockner

i druge, ali i vrhove izvan Europe – Ande, Ararat i Kilimandžaro. Od obnove Društva do Domovinskog rata članovi Planinarskog društva Kalnik organizirali su mnoge izlete u Hrvatskoj, ali i u inozemstvu. Na Kalniku su organizirani mnogi tečajevi za planinare, u to doba popularni sletovi. Posebnu pozornost PD Kalnik posvetilo je mladima te su organizirane mnoge škole za mlade planinare kao i njihovi susreti. Naglašavam da Planinarsko društvo Kalnik održava preko 200 kilometara planinarskih staza od kojih je 160 kilometara na popisu Hrvatskog planinarskog saveza. U periodu od Drugog svjetskog rata do Domovinskog rata Društvo je organiziralo sletove, proslave Prvog maja, akciju »100 žena na Kalniku« i druge prigodne manifestacije u skladu s tadašnjim praznicima. Članovi Planinarskog društva Kalnik osnivači su dviju velikih planinarskih transverzala, Zagorski planinarski put (1958.) i Put kalničkih partizana (1969.). Posebnu vrijednost u popularizaciji Kalnika ima otvaranje Poučne staze na Kalniku (1996.). Planinarsko društvo osobito je aktivno u zadnjih desetak godina kada je organiziran velik broj planinarskih izleta, a članovi našeg Društva osvojili su naviše vrhove svijeta. Broj članova Društva je u porastu, a blizu smo broja od 400 članova Društva. Zbog svega toga odlučili smo pokrenuti časopis u kojem bismo donosili sve aktivnosti našega Društva. Ovim putem pozivam sve članove Društva, ali i one koji to nisu ako imaju bilo kakve povijesne izvore, pisane ili slikovne, da nam ih dostave na našu adresu. Zahvaljujem se svim članovima Društva koji su svojim zalaganjem doprinijeli pokretanju našeg časopisa.

Riječ urednika

UREDNIK: dr. sc. Ivan Peklić

Planinarke i planinari, poštovane članice i članovi PD-a Kalnik, pred Vama se nalazi prvi broj časopisa Kalnik, koji bi kao godišnjak izlazio svake godine. U časopisu bismo opisali aktivnosti svih članova našega Društva tijekom godine. Tijekom ove godine imali smo velik broj aktivnosti, a proslavili smo i 100. obljetnicu osnutka našega Društva, čemu ćemo posvetiti središnji dio našega časopisa. Većina izleta PD-a Kalnik organizirana je u Hrvatskoj, ali i u Crnoj Gori, Sjevernoj Makedoniji i Sloveniji. Što se tiče individualnih uspona, treba spomenuti dva uspona na Mont Blanc, kao i uspon na najviši vrh Sjeverne Afrike. Naši članovi su također planinarili u Gruziji i Sloveniji. Najveći broj izleta organizirao je Zlatko Mustić, dok je u 2024. najteži planinarski pothvat učinio Matej Bunta koji je sam ispenjao Mont Blanc. Naši su planinari obišli gotovo cijelu Hrvatsku: Ludbrešku obilaznicu (PD Ludbreg), Slovenija – Krim, Hrvatsko Zagorje – Ravna Gora, Žumberak – Sv. Gera, Slovenija – Boč, Mosor – Sv. Jure, Slunj: izvor Slunjčice, Gorski Kotar: Medviđak, Kobiljak, Slovenija – Donačka gora, Biokovo – Sokolić, Sutvid, Hvar – Sv. Nikola, Slovenija – Pohorje, Grobničke Alpe –

izvor Riječine, Tulove grede, Zir, Bijele stijene, Vrgorac – Pohod tri vrha Vrgorca: Matokit, Sv. Mihovil, Veliki Šibenik, Lika – Brinje (Nada), Premužićeva staza, Južni Velebit – Crnopac, Mali Princ, Slovenija: dolina Vintgar, Dolomiti: Piz Boe Lagao di Antermoia, Slovenija – Viševnik, Otok Rab, Velebit – Zečjak, Alpe – Triglav, Lika: Dinara – Duvjakuša, Troglav, Crna Gora – Komovi, Prokletije, Medvednica – Kameni svati, Italija – Dolomiti: Lago di Sorapis, Tre Cime, Cinque Torri, Tofana di Rozes, Velebit: V. Stolac, Velebit: V. Kozjak, Ivanščica: Belecgrad, Čičarija: Veliki Planik – Županj, Otok Ist: vrh Straža, Otok Pag: vrh Sveti Vid - Life on Mars, Starigrad Paklenica: vrh Anića kuk, Po vrhovima Učke i Čičarije (PD Opatija), Gorski Kotar: Skradski vrh – Javorova kosa. Napominjem da su naši planinari posjetili i druge kontinente, Azija (Gruzija); Afrika (Maroko). Ove godine članovi našeg Društva su osim planinarenja imali radne akcije: obilježavanje i čišćenje planinarskih staza, popravak stepenica prema TV-tornju, uređenje okoliša oko Planinarskog doma. U nadi da će naš časopis nastaviti izlaziti barem sljedećih sto godina, sve Vas lijepo pozdravljam uz planinarski pozdrav.

Planinarski izleti

Kao i svake godine na kraju 2023. donesen je plan izleta PD-a Kalnik za 2024.

PD "KALNIK" KRIŽEVCI

Plan izleta 2024.

SIJEČANJ	6. 14. 21. 28.	Ludbreška obilaznica (PD Ludbreg) Slovenija - Krim (Zlatko) Hr. Zagorje - Ravna Gora (Branko) Žumberak - Sv. Gera (Štef.J.)	
VELJAČA	4. 16.-18. 18.	Slovenija - Boč (Damir Klarič) Mosor: Sv. Jure (Marijan) Slunj - izvor Slunjsice (Nada)	
OŽUJAK	3. 10. 15.-17. 23.-24.	Gorski Kotar: Medvidak, Kobiljak (Zlatko) Slovenija, Donačka gora (Damir Klarič) Biokovo - Sokolić, Sutvid (Marijan) Hvar - Sv. Nikola (Zlatko)	
TRAVANJ	1. 7. 14. 21. 27.-28.	Kalnik - Uskršnji pohod (Štef.J.) Slovenija - Pohorje (Zlatko) Grobničke Alpe-izvor Riječine (Nada) Gorski kotar - Biješe stijene (Branko) Velebit - Premužičeva staza (Marijan)	
SVIBANJ	1. 04.-05. 12. 19. 25.5.-1.6.	Baranja - Kamenjak, Skandal (Lujč) Vrgorac - Pohod tri vrha Vrgorca: Matokit, Sv. Mihovil, Veliki Šibenik (HPD Vrgorac) Lika - Brinje (Nada) Velebit - Tulove grede (Zlatko) Bosna - Maglić, Jahorina, Raduša... (Dražen Zemun, HPD Vitez)	
LIPANJ	8.-9. 16. 22.-23. 30.	J. Velebit - Crnopac, Mali Princ (Marijan) Slovenija - dolina Vindgar (Branko) Italija - Dolomiti Slovenija - Viševnik (Zlatko)	
SRPANJ	7. 13.-14. 20.-21. 28.	Slovenija - Prisojnik (Marijan) Otok Rab, Velebit - Zečjak (Zlatko, Marijan) Slovenija - Triglav (Zlatko, Marijan, Branko) Psunj: Omanovac - Brezovo Polje (Branko)	
KOLOVOZ	3.-11. 15. 24.-25.	Crna Gora - Komovi, Prokletije (Zlatko) Istra Pohod povodom Vele Gospe (PD Labin-Skitača) Slovenija - Kanjavec (Branko)	
RUJAN	1. 7.-8. 15. 19.-22. 29.	Medvednica - Kameni svatli (Marijan) Slovenija: Rateče - Tromeja - Planica (Igor N., Zlatko) Požeška Gora (Zlatko) 100 godina PD KALNIK Križevci Samoborsko gorje - Japetić (Marijan)	
LISTOPAD	5.-12. 6. 12. 20. 26.-27.	Krstarenje i planinarenje Srednjim Jadranom: Pašman - Ugļjan - Dugi otok - Ist - Slapovi Krke Medvednica: Grohot (Branko) Put kleti Potkalničkog kraja (Štef.J.) Slovenija: Raduha (Branko) Kozjak: Biranj, Sv. Juraj (Nada)	
STUDENI	3. 10. 16.-18. 24.	Ivanščica: Belegrad (Štef.J.) G. Kotar-Primorski Klek, Fratar (Marijan) Lika: Babica jezero, Dinara: V. Duvjakuša (Zlatko, Marijan) Po vrhovima Učke i Čičarije (OD Opatija)	
PROSINAC	1. 7. 14. 26.	Memorijalni pohod: Papuk, Nevoljaš (PD Mališćak Velika) Slavonija, Bansko brdo (Branko) Božićni pohod po Kalničkoj gredi (Štef.J.) Kalnik, Štefanjsko planinarenje (Štef.J.)	

▲ Plan izleta za 2024. godinu. Napomena: realizirano je 90 % izleta, preostali nisu realizirani uglavnom zbog loših vremenskih uvjeta.

📍 Prvi planinarski izlet u 2024. bio je organiziran u Sloveniju na planinu Krim. Krim je 1107 m visoka planina na južnom rubu Ljubljanskog barja, najviša u Krimskom hribovju (hrv. Krimskim brdima), koje se još naziva i Krimsko-mokriško hribovje, po drugom najvišem vrhu, Mokrecu. Zbog svog položaja i oblika jedna je od najprepoznatljivijih planina u blizini Ljubljanske kotline, koju svake godine posjećuju tisuće planinara i izletnika. Sredinom 1970-ih jugoslavenska vojska zatvorila je vrh i na njemu postavila radiocentar, ostavivši ga dugo zatvorenim za javnost. Od 1991. godine

vrh je ponovno otvoren za posjetitelje, a na njemu se nalazi i planinarski dom. Zimi, kada u Ljubljanskoj kotlini nekoliko tjedana vladaju magla i niski oblaci (temperaturna inverzija), Krim je najbliža točka iznad tisuću metara gdje možemo pronaći sunce. Prozivali su ga i ljubljanski vremenski prorok, jer bi oblak ili tzv. »kapa« oko vrha predviđala nepovoljnije vrijeme za okolne krajeve. A u šali, ili od milja, tepaju mu »ljubljski Olimp«. S vrha se pruža prekrasan pogled na Ljubljansko barje, Karavanke, Kamničko-Savinjske Alpe i također dio Julijskih Alpa.

▲ Slovenija, Krim (1107 m), Dom na Krimu, 14. 1. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

▲ Hrvatsko Zagorje: Ravna Gora (694 m), 21. 1. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

Sljedeći izlet bio je na Ravnu goru u Hrvatskom zagorju. Ravna gora je najsjevernija i uz Kalnik najzanimljivija planina Hrvatskog zagorja. KT HPO-a na Ravnoj gori je razgledna piramida na vrhu Ravne gore (694 m), u neposrednoj blizini crkve Sveta tri kralja. Piramida je visoka 11 metara. Zanimljivo je da na šumovitom grebenu u sjeveroistočnom dijelu Ravne gore postoji vršak visok 686 m koji se pod imenom

»vrh Ravne gore« nalazi u planinarskoj obilaznici „Najviši vrhovi hrvatskih županija“, premda taj vrh nije najviši vrh Ravne gore niti najviši vrh Varaždinske županije. Zabuna je nastala jer u nekim zemljovidima nije označen najviši vrh Ravne gore (na kojemu se nalazi razgledna piramida) već kota 680, koja se odnosi na nadmorsku visinu na kojoj se nalazi crkva Sveta tri kralja.

◀ Ravna gora: Čarolija zime svuda se krije (Suzana Balić)

📍 Tradicionalno članovi našeg Društva krajem siječnja planinare na Svetu Geru. Sveta Gera je najviši vrh Žumberka i sjeverozapadne Hrvatske. Iako je hrvatsko ime za taj vrh Sveti Ilija, naziv je gotovo zaboravljen te se češće koristi stari slovenski naziv Sveta Gera. Slovenci vrh zovu i Trdinovim vrhom prema svom književniku Janezu Trdini. Crta državne granice sa Slovenijom vodi kolnim putem po samom hrptu. S hrvatske se strane nalazi grkokatolička kapela sv. Ilije u kojoj je uređeno jednostavno planinarsko sklonište, a desetak metara od nje, sa slovenske strane, konzervirani ostaci kapele sv. Jere (sv. Gere). Vrhom dominira 80 m visok telekomunikacijski toranj na slovenskoj strani,

a s hrvatske je strane vojarna koja će nakon odlaska vojske biti preuređena u planinarski dom. Najviša točka označena je visokim betonskim geodetskim stupom s kojeg se pruža izvanredan vidik na sve strane (uspon na stup zahtijeva priličnu penjačku vještinu). Naglašavam da je na Svetoj Geri nažalost preminuo naš član Društva Gordan Mandić.

► Ovako o planinarenju na Svetu Geru piše **Suzana Balić**:

»Sveta Gera sa slovenske strane... fini gulaš u Planinarskom domu pri Gosposdični...cca 13 km... lijepo proveden dan u odličnom društvu.»

▲ **Žumberak: Sv. Gera (1178 m), 28. 1. 2024. (foto: Zlatko Mustić)**

📍 Naši planinari su u Sloveniji početkom veljače posjetili Boč. Boč je među posljednjim vrhovima Karavanki prije nego što preko Donačke gore i Macelja prijeđe u ravničarsku Panonsku nizinu. Boč ima dva približno jednako visoka vrha, koji su jedan od drugog udaljeni svega

pet minuta hoda. Na prvom se nalaze odašiljači i vojska, a na drugom, koji je dostupan planinarima, nalazi se 20 metara visok vidikovac s kojeg se otvara lijep pogled na veći dio istočne Slovenije.

▲ Slovenija: Boč (978 m), 4. 2. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

📍 Za naše planinare Kalnik je uvijek opcija za hodanje, pa je tako i ova ekipica obišla Kalnik početkom veljače.

◀ Kalnik, 4. 2. 2024. Prekrasan sunčan dan s ekipicom na Kalniku, cca 10 km. Kalnik/Melinec – Tesni kanjon – Vratno – Kalnik (Suzana Balić).

📍 Križevački planinari su posjetili jednu od naših najstarijih planinarskih staza u Samoborskom gorju. U ovoj 1 km dugoj stazi u blizini Samobora, možete uživati od proljeća do zime. Općenito se smatra izazovnom rutom. Ovo je vrlo popularno područje za promatranje ptica, penjanje po stijenama i *via ferrata*, tako da ćete vjerojatno sresti druge ljude tije-

kom istraživanja. Staza kreće od Planinarskog doma dr. Maksa Plotnikova pod Okićem, koji se nalazi u samom podnožju Okičke litice (499 m), nedaleko od posljednjih kuća sela Gornji Gorički. Nekoliko staza vodi do ruševina stare utvrde, od kojih je jedna Žoharov klinčani put. To je »školska ferata« koja je idealna za početnike.

▲ Okić: ferata Žoharov put, 12. 2. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

📍 Nakon Samoborskog gorja naši planinari uputili su se na jug naše domovine na Mosor. Sv. Jure najviši je vrh istočnog Mosora. Po smjelom stožastom obliku smatra se najljepšim vrhom na Mosoru. Narod ga zove Sv. Jure

po staroj kapeli na vrhu, posvećenoj zaštitniku Poljica, a na nekim kartama označen je imenom Kozik, koje se odnosi na područje iznad Dubrave.

▲ Mosor: Sv. Jure (1319 m), 17. 2. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

📍 Nakon toga drugi dan nastavili su po dalmatinskim planinama. Ovaj planinarski izlet kreće iz samog grada Omiša iz kojega se penje po ferati do Fortice, utvrde nad gradom s koje se pruža neopisivo lijep pogled izbliza na kamene stubove Poljičke planine. Cijelu bogatu i iscrpnu povijest gusarstva zorno predočuje tvrđava Fortica, zajedno s tvrđavom Mirabela

(Peovica). Tvrđava Fortica nalazi se na samom vrhu omiške Dinare. Za gusarenje je to bilo jako važno jer se s jednog mjesta moglo nadzirati veliko područje i na kopnu i na moru. Naime, s kule Fortice pruža se pogled na cijeli grad, kanjon rijeke Cetine, na otoke Brač, Hvar i Šoltu te na srednju Poljicu.

▲ Ferata Perun i Omiška ferata, 18. 2. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

▲ ► Slunjčica, 18. 2. 2024. (foto: Nada Prekomorec)

📍 Križevački planinari su 18. veljače 2024. posjetili Slunjčicu, vodič je bila Nada Prekomorec. Slunjčica izvire 6,5 kilometara južno od Slunja, na nadmorskoj visini od 240 metara. Upravo ona stvara čaroliju i slapove poznate kao Rastoke. Nedaleko od Rastoka ulijeva se u Koranu, koja nastavlja svoj put prema Karlovcu i ušću s Kupom. Kako se navodi na jednoj od poučnih tabli uz stazu, Slunjčica, kao i većina krških rijeka, vodi dvostruki život. U jednom dijelu teče na površini i stvara prekrasne prizore, u drugom propada u ponor negostoljubivog krša. Od izvora ćete proći 15-ak kilometara (7,5 po smjeru) i za to će vam trebati nekoliko sati. Ovisno, dakako,

o pauzama i o tome koliko vremena potrošite na fotografiranje ljepote oko sebe. Čvrsta obuća je obavezna, kao i dovoljno vode i kakav zalogaj u ruksaku jer sve do povratka u Slunj nećete imati priliku negdje kupiti hranu i piće. Izvor Slunjčice nevjerovatno je tirkizno jezerce, gotovo sasvim prozirno, a smješteno je u, kako mu službeno tepaju, »stjenovitom amfiteatru«. Šetnja uz predivnu tirkiznoplavu, prozirnu i čistu rijeku Slunjčicu i Rastoke. (Suzana Balić)

Prvi izlet u ožujku bio je organiziran u Gorski kotar. **Medviđak** (1027 m) je vrh na granici Gorskog kotara i Primorja. Uzdigao se na gornjem rubu strme padine koja se spušta prema Vinodolu. Vrh Medviđak je kamenita glava stožastog oblika, dobro uočljiva s morske strane i iz Gorskog kotara. Sjeverna mu je strana pokrivena šumom, a južna gola i izložena suncu. Taj labirint šume i krša nekoć je bio dobro stanište medvjeda pa je vrh vjerojatno po njima i dobio ime. S vrha se pružaju lijepi vidici na ostale vrhove Gorskog Kotara kao i na priobalje i otoke Kvarnerskog zaljeva.

Planina **Kobiljak** je u naravi kameniti greben koji je obrastao gustom šumom. Iz njega viri nekoliko vrhova viših od tisuću metara. Kobiljak omeđuje južnu stranu Lič-polja i strši iznad ponora rječice Ličanke i sela Podkobiljaka, a nalazi se na razdjelnici Gorskoga kotara i Hrvatskog primorja. Njegovim južnim obronkom vodi makadamska cesta kojom se na istok može doći u Lukovo i Ravno, a na zapad vodi podnožjem Medviđaka u Vinodol. S vrha su otvoreni vidici u svim smjerovima, a posebno je upečatljiv onaj na naselja Lič i Fužine te vrhove Bitoraj i Viševicu.

▲ Gorski Kotar: Medviđak (1027 m), Kobiljak (1120 m), 3. 3. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

▲ Biokovo: Sutvid Sokolić (788 m), Velika Kapela (1157 m), 16. i 17. 3. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

Sljedeći izlet u ožujku bio je na Biokovo. **Sutvid** je najvjerojatnije inačica imena staroslavenskog boga Svetovida čije se ime pojavljuje u slavenskoj mitologiji u različitim oblicima (Suvid, Svantevid, Svantovid, Sventovid, Zvantevith), odnosno kristijanizirani skraćeni oblik romanskog

imena sv. Vida (*Sanctus Vitus*). Planina Sutvid je u sastavu planinskog masiva Biokovo i to jugoistočno od planine Biokovo. U njenom jugozapadnom (primorskom) podnožju smjestila su se naselja Drašnice, Igrane i Živogošće. Najviši vrh Sutvida je Velika Kapela (1155 m).

▲ Hvar: vrh Sv. Nikola (628 m) i ferata Mirko, 23. 3. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

Naši planinari su se potom uputili na dosta daleki put na naš južni Jadran, točnije na Hvar. Najviši vrh otoka Hvara je Sveti Nikola (628 m), treći je po visini otočni vrh u Hrvatskoj. Na vrhu se nalazi kapelica sv. Nikole iz 15. stoljeća i veliki kameni križ. Obilježje cijelog otoka je kameniti greben koji se proteže njegovom južnom stranom. Na istočnoj strani kapelice

Svetog Nikole postavljene su dvije kutije s upisnim knjigama, a u planinarskoj je kutiji žig vrha. S vrha se pružaju nezaboravni vidici u svim smjerovima. Šetnja uz zanimljivu mediteransku vegetaciju, opojni mirisi bilja golicaju nosiće, a tek prekrasni pogledi! (Suzana Balić)

▲ Ferata Mirko, Hvar, 23. 3. 2024. (foto: Marijan Pofuk)

Uskršnji pohod
u organizaciji
PD Kalnik,
Križevci

**Mjesto i
vrijeme
okupljanja:**

- ponedjeljak,
01.04.2024.
od 8:30 do 9:00 sati ispred crkve Blažene
djevice Marije

Pohod:

- Gornja Rijeka – Klanac Šokot prema Ljuba
vodi (546m) – Pusta Barbara (Mali Kalnik) –
Lovački dom u Deklešancu – Gornja Rijeka
- Dužina staze je cca 9,2 km.
- Vrijeme hoda s pauzama cca 4 – 5 h.

Napomena:

- najava toplog
obroka
organizatoru
(4,5€)

Info i prijava:

- Stjepan Jembrek

📍 Naše planinarsko društvo svake godine organizira tradicionalni uskršnji pohod pod vodstvom našeg legendarnog Stjepana Jembreka (Štefa). Ovom prilikom donosimo i podatke o pohodu.

▼ Gornja Rijeka: Uskršnji pohod, 1. 4. 2024.
(foto: Zlatko Mustić)

📍 Prvi planinarski izlet u travnju organiziran je u Sloveniju, odnosno na Pohorje. Brojni potoci, rijeke i slapovi privući će vašu pažnju na Pohorju. Uživajte u plesu padova, strmina i struja! Potok Framski izvire iz dva kraka; prvi dio

izvire ispod hotela Zarja, a drugi ogranak ispod Dominikovog doma. Vodopad, visok oko 16 m, nalazi se u neposrednoj blizini odvojka regionalne ceste Hoče-Areh-Bellevue. Framski potok izvire na izvoru između Sedovca (Hotel

▲ Slovenija: Pohorje - Framski slap, 7. 4. 2024.
(foto: Zlatko Mustić)

Zarja) i Ledinekovog kogela (Dominikov dom) u dva glavna kraka sa šest ljeskavih izvora, koji se spajaju na strmim padinama samo ispod nekadašnje starogradske tvrđave. Potok se nastavlja kroz Fram, a odatle se najprije ravnim koritom ulijeva u akumulaciju Požega. Odatle teče sve do Lovrenca na Dravskom polju, gdje se ulijeva u potok Polskava koji se također nalazi u Pohorju. U prošlosti se snaga Framskog potoka s pritokama intenzivno iskorištavala za mljevenje, pilane, kovanje i proizvodnju ulja.

▲ Kanjon Rječine, 14. 4. 2024. (foto: Nada Prekomorec)

📍 Izlet u Hrvatsku organiziran je na Grobničke Alpe i uz rijeku Rječinu. Markirana pješačko-izletnička staza »Šetnica uz Rječinu« od Trsata do izvora Rječine, omiljeno je odredište izletnika. Najznačajniji fenomen ove krške rijeke su jako vrelo, duboko usječen

kanjon, slapovi i brzaci. Prostor kanjona Rječine godine 1985. proglašen je zaštićenim objektom prirode. Rječina, izvor vode božanstvenog okusa, izvire iz pećine ispod strme litice brda Kičeja, a velikim dijelom teče kroz strmi kanjon.

▲ Tulove grede (1120 m), Zir (850 m), 28. 4. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

📍 U travnju je također organiziran i planinarski pohod po Velebitu, ovog puta do Tulovih greda. Tulove grede (Tulo, Tulovice) su čudnovati krški fenomen na Velebitu. Nalaze

se u Parku prirode Velebit. Duge su 1 km te s najvišim vrhom visoke 1120 m. Ovu kršku formaciju čine tornjevi, stupovi i pukotine (žljebovi, točila). Južnim podnožjem grebena

prevladava travnati dolac – Dolac pod Tulom. Tulove su grede prometno povezane. U 19. st. napravljena je cesta preko Tulovih greda. Napravio ju je konstruktor Lujzinske ceste kapetan Knežić. Cesta preko Tulovih greda građena je s južne strane. Gradnja je započela 1827. godine. Uz ove su stijene vezane narodne predaje. Po narodnim predajama ondje su se legli zmajevi iz jaja, a u stijenama su živjele nevidljive velebitske

vile. Treće mitsko biće u tim stijenama, za koje se vjerovalo u puku, jest Crna kraljica, koja je donosila nesreću. To je mitsko biće dalo ime planinskom prijevoju Kraljičinih vratima.

I naš predsjednik zna ponekad planinariti, ali ako uzmemo u obzir da živi i planinari s tuđim srcem, onda je za njega svaki uspon veliki uspjeh.

► Predsjednik na stazi Sedam zubi. Pogled s prvog zuba na stari grad, . 2024. (foto: Dražen Zemun)

📍 Svaki izlet u Gorski kotar je posebno lijep pa je tako Društvo ovaj put planinarilo po Bijelim stijenama i to na sam Prvi maj. O prirodnim ljepotama Bijelih stijena pisao je glasoviti planinarski pisac i planinar Željko Poljak:

»Na području Kapele posebno mjesto zauzima gorski sklop Bijelih stijena, jedinstvenih po ljepoti, ni sa čim usporedivih i ničemu sličnih, njegove osobitosti. Ljepota njihove surove i iskonske prirode neodoljivo privlači. Gorska kosa duga oko 4 km koja se poput nazubljenog hrpta diže iz šumskoga pojasa, odlikuje se bizarnim oblicima stijena divljom romantikom i runolistom na kamenim tornjevima. Priroda je tu stvorila muzej kraških oblika: mnogobrojne okomite, bijele, pedesetak metara visoke stijene po kojima je

sklop i dobio ime, te duboke neprohodne ponikve i provalije s vječnim snijegom na dnu. Šuma u vršnom dijelu stijena nedirnuta je, prašumskog tipa i živi svjedok borbe sa stijenom, burom i snijegom. Druga su glavna odlika krasne male čistine među okomitim stijenama nalik kotlovima, koji su zbog bogate i zanimljive flore nazvani vrtovima. Hrbat s vrhovima i vrtovima planinarima je dobro poznat unatoč teškoj prohodnosti, no ispod hrpta, osobito u divljem labirintu šume i krša s jugozapadne strane, još uvijek ima dijelova koji su posve nepoznati, a njima se lako može i zalutati. Na relativno malom području stijena (svega oko 1 – 2 km²) čovjek može uživati u najraznolikijim pojavama kraške prirode, uvijek naći novih doživljaja i novih deta-

lja. Zato im posjetitelji ostaju vjerni i često se vraćaju. Ima tu kamenih tornjeva, čunjeva, obeliska, kupola, badnjeva, škrinja, a ima i figura kao da ih je isklesao kipar – prava je to umjetnička radionica prirode, pravi biser naših planina. Osobito se doimlju dva kamena sklopa. Jedan je načičkan nizom tornjeva kao da je priroda nastojala stvoriti ornamentiku gotičkog stila. U drugom sklopu smjestio se povrh čarobnog vrtića na vrh stijene

golem kamen, koji je zbog svog oblika nazvan kovčegom. Nedaleko od njega usječena su prirodna vrata monumentalnih dimenzija. Nigdje u našoj zemlji kameniti oblici ne pružaju toliko estetskih vrijednosti, inspiracije i emocija kao u dolomitima Bijelih stijena. To su naši dolomiti. Oni se, doduše, veličinom ne mogu mjeriti s Alpama, ali sadrže poseban i neizreciv čar koji estetskim vrijednostima zanosí svakog posjetitelja.»

▲ **Gorski Kotar: Bijele Stijene (vrh 1335 m), 1. 5. 2024. (foto: Zlatko Mustić)**

U svibnju su se naši planinari uputili u Dalmatinsku zagoru, točnije na Vrgorsko gorje. Matokit je najjužniji gorski greben Vrgorskog gorja u Zagori sjeverozapadno od Vrgorca te istočno od Pivčeva polja, dužine oko 8,5 km, strmih obronaka. Pruža se dinarskim smjerom sjeverozapad – jugoistok i na zapadu je usporedan s višim primorskim lancem Biokova od kojega je odvojen dolinom Ravča – Raščane. Na jugu je Matokit odvojen od Jadrana nižim primorskim grebenom Rilića s vrhom Susvid (1155 m), a na istoku je Vrgoračko polje i dolina Neretve. Matokit se proteže zapadno od Vrgorca te se zapadnije preko sedla Hajduk (oko 700 m) nadovezuje

na sljedeći greben Vrgorskog gorja – Mihovil (1245 m), te dalje na Šibenik.

Najviši vrh je Sveti Rok (1062 m) s ostacima kapele sv. Roka. Sam Sv. Rok je lijep kameniti vrh s kojega se pruža širok vidik na sve strane. Nekad se na vrhu nalazila kapelica sv. Roka, a danas je od nje ostala samo gomila razbacanog kamenja. Latinsko ime ove planine – *Monte Acutum*, u prijevodu Oštra planina, ponajbolje opisuje ovog gorostasa koji svojim oštrim grebenom strši iz okolnih polja. Sjeverne padine toga grebena su blaže položene i većinom zarasle hrastovo-grabovim šumama.

▲ Vrgoračko gorje: Matokit - vrh Sv. Rok (1062 m), Sv. Mihovil (1245 m), 4. - 5. 5. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

📍 Još jedan planinarski izlet organiziran je na Velebit, i to na Visočicu, 12. svibnja 2024. Visočica (1619 m), iako ne najviši, jedan je od planinarima najdražih vrhova Velebita. Vrh je osvojen nad strmom ličkom padinom Velebita. Zahvaljujući svojem položaju jedan je od najljepših vidikovaca na cijelom Velebitu, i bez sumnje najljepši vidikovac s kojeg se pruža pogled na Liku, a vidi se i gotovo cijeli Velebit sa svojim vrhovima od Zavižana do Crnopca. Nalazi se na jugoistočnom kraku planine i pripada u vrhove Južnog Velebita. Najbliži grad mu je na ličkoj strani Gospić i u njemu djeluje planinarsko društvo s istim imenom kao i vrh. Vrh je označen prevrnutim geodetskim betonskim stupom. Kutija sa žigom je ugrađena u kamen prije vrha i lako se uočava. Vidici s vrha su neometani u svim smjerovima, a posebno se ističe onaj na Gospić, kao i na vrhove Srednjeg i Južnog Velebita.

▶ Velebit: Visočica (1619 m), 12. 5. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

📍 U svibnju je organiziran i izlet u Liku na vrh Krčmar. Krčmar (773 m) je šumovito brdo iznad Smiljana s kojeg se pružaju prekrasni vidici na cijelu Liku te na velebitske vrhove. Do vrha vodi strma makadamska cesta uređena kao križni put. Na samom vrhu nalazi se križ, a malo ispod njega otvorena nadstrešnica. U stijeni vrha uklesano je nekoliko natpisa na glagoljici. U Hrvatskoj planinarskoj obilaznici Krčmar je zamjena za kontrolnu točku 14.2. Oštri Medvjedak (884 m).

Na ovom planinarskom pohodu naši planinari popeli su se i na Zarin, vrh od 828 m nad morem, na Škamnici, planini pored Brinja koja se prvi put spominje u pisanim dokumentima još 1411. godine.

◀ Lika: Krčmar (773 m), 12. 5. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

▼ Lika: vrh Zarin, 12. 5. 2024. (Suzana Balić)

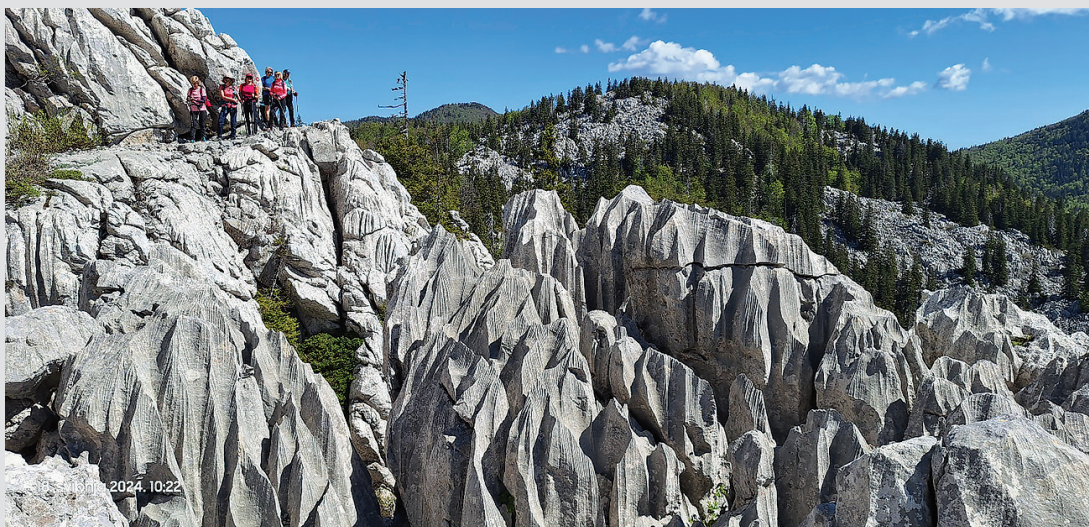

▲ Velebit: Premužićeva staza, 18. – 19. 5. 2024. (foto: Marijan Pofuk)

📍 Za sve planinare važna je Premužićeva staza koja se u planinarskoj karijeri mora obići barem djelomično, ako ne u cijelosti, pa su se tako i naši planinari odlučili za njezin obilazak. Premužićeva staza je pješački, planinarski put koji prolazi vršnim dijelovima Sjevernog i Srednjeg Velebita. Staza je dugačka 57 km, a prvih 16 km (4 sata hoda) prolazi područjem Nacionalnog parka Sjeverni Velebit. Uobičajeni smjer kretanja je sa sjevera, od Planinarskog doma Zavižan (1594 m), preko prijevoja Veliki Alan (1412 m) do Oštarijskih vrata (927 m). Staza je izgrađena u samo četiri godine, od 1930. do 1933., a zbog kvalitete gradnje i uklopljenosti u prirodni okoliš ova staza predstavlja biser graditeljstva pješačkih puteva u Hrvatskoj. Nazvana je po šumarskom inženjeru Anti Premužiću (1889. – 1979.), koji je u to vrijeme bio građevinski referent u Direkciji šuma u

Sušaku. On je projektirao stazu, organizirao izgradnju i sudjelovao u njoj. Radove su izvodili brojni radnici iz podvelebitskih sela. Izgradnjom staze omogućen je pristup u najnepristupačnije i najljepše dijelove Velebita, dotad poznate samo malom broju stanovnika. Nije građena pomoću betona, cementa i suvremenih strojeva, već je primijenjena tehnika suhozidne gradnje koju su s koljena na koljeno prenosili stanovnici velebitskog podgorja. Zidanim serperntinama, podzidima, polutunelima i mostićima prolazi kroz divlji i najnedostupniji velebitski krš. Trasirana je tako da nema velikih uspona, gotovo čitavo vrijeme se kreće na otprilike 1600 m nadmorske visine, a visinska razlika između najviše i najniže točke u cijeloj njenoj dužini je samo 200 m. Prosječni nagib je 10 %, najveći je 20 %, a prosječna širina staze je 1,2 m.

▲ Velebit: Premužičeva staza, 18. 5. 2024. (foto: Marijan Pofuk)

▲ Velebit: Ferata Crnopac, vrh Crnopac (1404 m), 8. 6. 2024. (Foto: Marijan Pofuk)

Za svakog planinara poseban izazov predstavlja Crnopac, staza po svojoj duljini kratka, ali vrlo izazovna i zanimljiva. Crnopac (1402 m) je najjužniji predio Velebita, ali zasigurno se ubraja u njegov atraktivniji dio. Taj veličanstveni krševiti dio, prepun je kraških fenomena, poput dubokih vrtača i jama. Ovaj dio Velebita dugo je bio jedan od najnepoznatijih predjela tog planinskog masiva. Sadašnju popularnost i posjećenost možemo zahvaliti **Slavku Tomerlinu - Tateku** koji je izgradio Planinarsko sklonište Crnopac (1140 m) i

obilježio nekoliko staza kroz gudure i kamene galerije koje posjetitelje ostavljaju bez daha. Pogled s vrha nikoga ne ostavlja ravnodušnim jer pruža rijetku mogućnost da jednim pogledom obuhvatimo kompletan Velebit, dakle od samog početka do njegovog kraja. Vrh je označen betonskim stupom s natpisom imena i nadmorskom visinom. Na njemu je i strelica koja upućuje na smjer prema kamenu u koji je ugrađen tuljac s upisnom knjigom i žigom.

▲ Slovenija: Bled – dolina Vintgar, vrh Velika Osojnica (756 m), 16. 6. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

📍 Slovenija je poznata po svojim slapovima i jezerima, ali poseban užitak pruža kanjon Vintgar. Kanjon Vintgar, koji je izdubila rijeka Radovna u brdima Hom i Boršt, dugačak je 1,6 kilometara, a do 1891. godine javnosti je bio nepoznat jer je bio neprohodan. Otkrili su ga fotograf Benedikt Lergetporer i gradonačelnik i kartograf Jakob Žumer. Budući da je

u ono doba rasla popularnost Bleda, odlučili su kanjon raskrčiti, napraviti staze i mostiće te ga otvoriti za javnost. Sada je ovaj prirodni biser jedna od najposjećenijih destinacija u Sloveniji. Upravo je zato staza, koja je na nekim mjestima vrlo uska, danas jednosmjerna kako bi posjetitelji bili sigurni.

▲ Italija – Dolomiti: Piz Boe (3152 m), 21. 6. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

▲ Italija – Dolomiti: Lago di Antermoia (2600 m), 22. 6. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

📍 Osim hrvatskih planina naši planinari posjetili su i talijanske, a jedna od njih je i planinski masiv Dolomiti. Dolomiti ili Dolomitske Alpe planinska su skupina u istočnim Alpama u Italiji. Nalaze se većinskim dijelom u provinciji Belluno (Veneto), a manjim dijelom u provincijama Južni Tiroi i Trentino (u sjeveroistočnoj Italiji). Dogovorno, proteže se od rijeka Adige na zapadu do Piave na istoku te između dolina Puster na sjeveru i Sugana na jugu. Jedan nacionalni park (*Parco Nazionale Dolomiti Bellunesi*) i više regionalnih parkova nalaze se na Dolomitima. U kolovozu 2009. godine Dolomiti su proglašeni prirodnom svjetskom baštinom UNESCO-a. U Dolomitima se nalazi 21 vrh viši od 3000 m nadmorske visine i oni pokrivaju površinu od oko 141 903 hektara. Tu se nalaze neki od najljepših alpskih krajolika s vertikalnim stijenama, strmim liticama i velikom gustoćom uskih, dubokih i dugih do-

lina. Tu se izmjenjuju raznoliki krajolici velikog geološkog značaja, kao što su prirodni stupci i zidovi, krške formacije (najveći broj različitih vapnenačkih formacija na ograničenom prostoru na svijetu), vrhovi i ledenjaci. Oni svjedoče o bogatoj geomorfološkoj prošlosti stijena koje su oblikovane erozijom, potresima i glacijacijom. Neke samostalne stijene su više od 1500 m od svog dna te spadaju u najviše vapnenačke litice na svijetu. Zbog toga su na ovom području česta klizišta tla, poplave i lavine. Tu se nalaze i neki od ponajboljih primjera karbonatnih sustava terasa iz mezozoika (tzv. »fosilizirani atoli«) s pomorskim fosilnim ostacima iz prijelaznog razdoblja iz perma u trijas. Prema tim fosilima saznalo se mnogo o vremenu najvećeg pomora živih vrsta ikada. Dolomiti se dijele na Zapadne i Istočne Dolomite, koje dijeli linija koja ide od Val Badije, prijevoja Campolongo do doline Cordevole.

▲ Slovenija: Viševnik (2050 m), 30. 6. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

📍 Osim talijanskih planina naši planinari su posjetili i slovenske planine. Tako su se 30. lipnja 2024. popeli na Viševnik, vrh u skupini Pokljuški Gamsi. To je skupina vrhova u istočnom dijelu Julijskih Alpi koji su smješteni između Pokljuke i doline Krme. To je neka

vrsta obilaznice koja obuhvaća sljedeće vrhove: Blejska koča, Okroglež, Debela peč, Brdo, Lipanski vrh, Mrežce, Debeli vrh, Veliki Selišnik, Viševnik (2050 m), Mali Draški vrh (2132 m), Veliki Draški vrh (2243 m) i Tosc (2275 m). U Julijskim Alpama mnogo je

lijepih i atraktivnih vrhova. Viševnik, Veliki i Mali Draški vrh svakako se ubrajaju u kategoriju vrhova koji svakog planinara mogu oduševiti svojom ljepotom i širinom vidika, kako u ljetnom tako i u zimskom periodu. Viševnik je vjerojatno najposjećeniji vrh na visini od

2000 m u Sloveniji. Nadmorska visina polazišta i jednostavnost uspona su glavni uzroci njegove popularnosti. Druga karakteristika mu je jako lijep i razvidan pogled. Najpopularnija staza koja vodi do njega je staza od Rudnog Polja do Viševnika.

▲ **Klek, 6. 6. 2024. (foto: Marijan Pofuk)**

◀ **Rab: Kamenjak (408 m), 13. – 14. 7. 2024. (foto: Zlatko Mustić)**

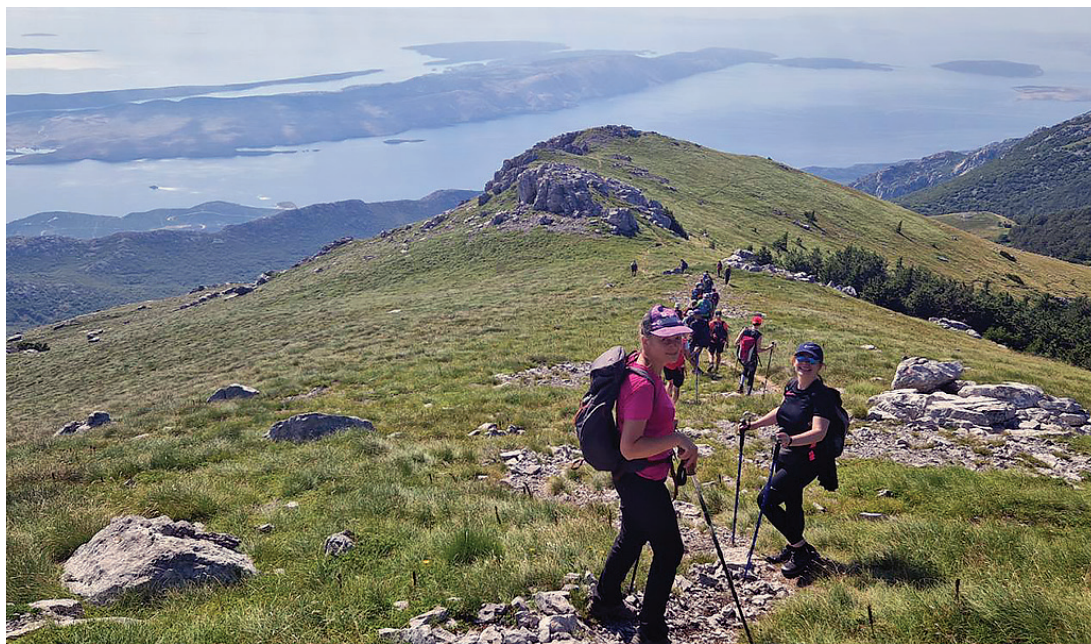
📍 Naši planinari često posjećuju i otoke te se penju na njihove vrhove. Jedan od takvih izleta bio je na Rab. Kamenjak ili Straža nezamjetno je uzvišenje na sjeveroistočnom rubu vršne rapske visoravni, na mjestu gdje se greben počinje naglo obrušavati prema moru. Najviši dio grebena ima oblik široke krške visoravni ispresijecane brojnim suhozidima. Na samome vrhu je ograđen telekomunikacijski objekt do kojega je bila provedena teretna žičara. Ona je zapuštena i neupotrebljiva jer je danas zamjenjuje uska i djelomično betonirana cesta. Na visoravni, uz cestu prema vrhu, nalazi se ugostiteljski objekt s ponudom jela i pića koji je otvoren tijekom ljeta. Odatle se pruža lijep vidik prema gradu Rabu i Kvarneru.

Početak srpnja naši planinari posjetili su Klek. Klek je istaknuti stjenoviti vrh na istočnom rubu masiva Velike Kapele, iznad grada Ogulina. Visok je 1182 metra. Ima oblik 3 – 4 km dugog hrpta smjera sjeverozapad – jugoistok, koji je od podnožja pa do bila pokriven šumskim plaštem dok se oko podnožja planine prostiru široke livade. Sa svake strane Klek pokazuje drugo obličje, ali pogled odasvud privlači njegova okomita, 200 m visoka stijena. S južne strane doima se kao usnuli div kojemu su stijene Klečice noge, a vršna stijena glava. Prema narodnoj predaji vrh Klek je sijelo vještica koje su svojevrstan simbol Kleka i Ogulina.

Sam vrh Klek je kamena glavica promjera desetak metara, povrh stjenovitih okomica. S vrha se pruža lijep pogled prema Bjelolasici, Risnjaku, Ogulinu i jezeru Sabljaci, a za lijepih dana vide se i Alpe.

Vršna stijena Kleka bila je mjesto prve škole hrvatskih alpinista, na njoj je izveden velik broj prvih penjačkih uspona, zbog čega se Klek naziva kolijevkom hrvatskog planinarstva. (Izvor: Wikipedija)

Godine 1838. saski kralj Friedrich August proučava klečko bilje uz pratnju ogulinskog časnika Josipa Jelačića (kasnije hrvatskog bana). Nakon uspona na Klek, sveučilišni profesor iz Graza dr. Johannes Frischauf sastaje se u ogulinskoj kavani, ispred tadašnje županijske zgrade s Budom Budisavljevićem i Vladimirom Mažuranićem (unukom bana I. Mažuranića). Taj je sastanak bio neposredan poticaj na osnovu kojega je 1874. godine u Zagrebu osnovano Hrvatsko planinarsko društvo. Dakle, Klek doista jest kolijevka hrvatskog planinarstva. Vrh je označen crveno-bijelo obojanim čeličnim stupom, koji je usidren čeličnom užadi. Pored njega, ugrađeni u kamen, nalaze se žigovi HPS-a i GPP-a.

▲ Velebit: Zečjak (1622 m), 13. – 14. 7. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

📍 Nakon Raba, na istom izletu naši su se planinari popeli na Zečjak. Zečjak (1622 m) je drugi po veličini vrh Srednjeg Velebita (iza Šatorine), ali puno pristupačniji za osvajanje jer se nalazi blizu prijevoja Velikog Alana (1406 m) i Planinarskog doma (1305 m), kuda vodi cesta od Krasnog preko Velebita do mjesta Jablanac na Jadranskoj obali. Tom je makadamskom cestom moguće proći i osobnim automobilom od Krasnog do prijevoja dok je cesta od prijevoja do Jablanca dostupna samo za terence. Do Zečjaka treba hodati oko 1 h od doma, u pravcu jugozapada, prvo Premužičevom stazom na jug, a onda odvojkom na zapad. Na vrhu nema drveća, a pruža se lijep pogled na more i otoke. (Izvor: Wikipedija)

▼ **Slovenija: Triglav (2864 m), 21. 7. 2024.**
(foto: Zlatko Mustić)

Česta meka naših planinara je slovenski vrh Triglav koji je bio najviši vrh bivše Jugoslavije. Triglav je najviši vrh Julijskih Alpa i najviši planinski vrh u Sloveniji, visok je 2864 m. Prvi put je osvojen 26. kolovoza 1778. Jakob Aljaž (1845. – 1927.), veliki slovenski domoljub, planinar, skladatelj, pjesnik i župnik, kupio je na vrhu Triglava zemljište od Dovške općine i postavio stup koji služi kao sklonište i koji je s Triglavom postao simbol slovenstva. Danas silueta Triglava krase grb Republike Slovenije. Veliki planinar i znanstvenik Julius Kugy rekao je: »*Triglav – to nije gora, Triglav je kraljevstvo*«. To malo sklonište danas se zove Aljažev stup. Nedaleko od vrha Triglava, 350 m niže, nalazi se Kredarica, najveći planinarski dom u Sloveniji, na 2514 m nadmorske visine. Na Kredarici se nalazi i meteorološka postaja, koja bilježi vrijedne meteorološke podatke. Osim Kredarice, na Triglavu se 400 m niže s južne strane nalazi i planinarski dom Planika.

▲ Crna Gora: Maja e Bojës (2461m), (foto: Zlatko Mustić)

Od paklenih vrućina križevački su planinari u kolovozu pobjegli u planine, na Prokletije i Komove u Crnoj Gori. Prokletije, planinski masiv u graničnom području Crne Gore i Albanije, smatra se jednim od najljepših krajolika u Europi i svijetu. Često se opisuju kao planine neponovljive ljepote i divlje romantike kakve nema u drugom gorju. Velik, gotovo sasvim neistražen, divlji planinski masiv Prokletija s više od pedeset vrhova viših od 2000 m i dvadeset viših od 2500 m, u svoja prostranstva mami sve više avanturista. Privukao je i članove Planinarskog društva Kalnik, zapravo ih je natjerao da se vrate jer su na Prokletijama bili i prije dvije godine, na dotad najzahtjevnijem izletu u dugoj povijesti Društva. Ovaj put su 34 planinara u sedam dana ispenjali Zlu Kolatu na 2534 m, nešto niže Popadiju i

Talijanku, zatim vrhove Karanfil i Maja Bojs na visini od 2461 m. Čudesna jezera, nestvarna flora, zahtjevni usponi – sve to ostavilo ih je još jednom bez daha, kažu, uz poseban osjećaj na kraju dana. Eventualni napor ili umor nakon zahtjevnih dionica poništila je ljepota netaknute prirode, a da se radi o posebnom krajoliku dokazuje podatak da su na toj planini čak tri nacionalna parka: na području Crne Gore u Plavsko-gusinjskoj regiji, na području Albanije u gornjoj dolini rijeke Valbona i u dolini kod sela Theti. (Izvor: križevci.info)

Vrh Zla Kolata (albanski: *Kollata e Keqe*) nalazi se na 2528 m i ovo je najviša točka nadmorske visine u Crnoj Gori. Zla Kolata nalazi se na planini Prokletije (Albanske Alpe), na samoj granici između Crne Gore i Albanije.

▲ Crna Gora: Talijanka (2057 m), (foto: Zlatko Mustić)

▲ Crna Gora: Prokletije - Zla Kolata (2535 m), (foto: Zlatko Mustić)

▲ Crna Gora: Kom Vasojevički (foto: Zlatko Mustić)

▲ Crna Gora: Kom Ljevorečki (2470 m)

Članovi našeg Društva na izletu na Ivanščici.

◀ **Sara Krog i Dean Zemun,
17. 8. 2024. Ivanščica,
Put preko Konja**

📍 Početkom rujna 2024. naši su planinari posjetili obližnju Medvednicu. Kameni svatovi su slikovite dolomitne stijene na zapadnom obronku Medvednice koje je narod nazvao «Zakletim svatovima» i o njima ispleo niz priča. Planinari su ih nazvali Kameni svatovi prema poznatoj pjesmi hrvatskog književnika Augusta Šenoe. Dižu se oko 400 m visoko nad cestom iznad sela Jablanovec, a njihovo golo tjeme dobro je vidljivo čak iz Samobora. Kamena glavica na njihovom vrhu najljepši je vidikovac na cijeloj Medvednici. Oдавde se pruža prekrasan pogled na Hrvatsko zagor-

je, Samoborsko gorje, Žumberak, a za jasnih dana mogu se vidjeti Triglav i Kamničke Alpe (Izvor: PP Medvednica).

Metalni žig nalazi se na vidikovcu prema Jablanovcu, oko 100 m od najvišeg vrha (koji je u šumi). Veliki metalni križ posvećen Hrvatskim mučenicima nalazi se stotinjak metara od vidikovca. Jedan metalni žig ugrađen je u vršni kamen.

▼ **Medvednica: Kameni svati (482 m), 1. 9. 2024.
(foto: Zlatko Mustić)**

📍 U rujnu je ponovno organiziran izlet u Dolomite. Naši planinari posjetili su Lago di Sorapis (1930 m), Tofana di Rozes (3225 m), Tre Cime (2454 m).

Jezero Sorapis smjestilo se na sjeveru Italije, u Dolomitima (u planinskom lancu Sorapis), i jedno je od najposebnijih jezera svijeta. Karakterizira ga nevjerojatno tirkizna boja vode, a osim toga, okruženo je planinskim vrhovima te vrlo često i oblacima. Ljepota prirode ovdje djeluje čak i pomalo nerealno. Do jezera se može doći samo pješice ili helikopterom, a ako odlučite pješačiti, čeka vas pravi *hiking!* Naime, jezero se nalazi na nadmorskoj visini od 1925 m iznad razine mora. Najveći grad blizu jezera je Cortina d'Ampezzo, popularan planinarski i skijaški resort udaljen 12 kilometara.

Piramidalni oblik **Tofane di Rozes** (3225 m) s alpinističkog i planinarskog gledišta izdvaja

se svojom atraktivnošću i ljepotom i najljepša je od sve tri Tofane. Njene južne stijene (crvene, narančaste, roze do sive boje) kao tornjevi povezani su u jedinstvenu cjelinu uzdižući se visoko vertikalno, stvarajući dojam ogromne planinske katedrale, kojoj se s poštovanjem treba pokloniti, prije nego se krene u njene stijene. Sa sjeverne strane vertikalne stijene se uzdižu do visine od 1000 m, po toj strani prolazi najveći i najteži dio ferate. Padina istočne strane nije monolitna, odlikuje se rasutim stijenama, kamenjarom i siparom – polegnuta se spušta do sedla Forcella Fontananegra (2600 m) s kojim je povezana s Tofanom di Mezzo. Na tom sedlu izgrađen je dom Rifugio Giussani na istoj nadmorskoj visini. **Tre Cime di Lavaredo** se ne ubrajaju samo u popularnija mjesta u Italiji nego su i na listi top-atrakcija na čitavom području Alpa. Samo ime znači »tri vrha«, a kako su lišeni vegetacije dodatno djeluju grubo i nepristupačno, no prije svega impresivno.

▲ Italija: Dolomiti – Lago di Sorapis (1930 m), 6. 9. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

▲ Italija: Dolomiti – Tofana di Rozes (3225 m), 7. 9. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

▲ Italija: Dolomiti - vrh Nuvolau (2574 m), 5. 9. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

▶ Italija: Dolomiti – Tre Cime (2454 m), 8. 9. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

▶ Italija: Dolomiti – Cinque Torri (2361 m) (foto: Zlatko Mustić)

📍 U listopadu 2024. naši su se planinari uputili na sedmodnevno krstarenje i planinarenje srednjom Dalmacijom.

▲ **Krstarenje i planinarenje: Dugi Rat – Rogoznica – Ugljan – Pašman – Dugi otok – Skradin – Šibenik – Trogir. Na fotografiji: Dugi otok, Ornjak, 5. - 12. 10. 2024. (foto: Zlatko Mustić)**

▲ **Pašman, Veliki Bokolj, 7. 10. 2024. (foto: Marijan Pofuk)**

Obitelj Balić početkom listopada posjetila je Vintgar.

◀ Vintgar, 13. 10. 2024.
(obitelj Balić)

▲ **Velebit: Veliki Stolac, 20. 10. 2024. (1406 m) (foto: Zlatko Mustić)**

📍 Sredinom listopada naši planinari su se zapu-tili na južni Velebit. Veliki Stolac (1406 m), koji s istočne strane zakriljuje Šugarsku dulibu, najviši je vrh u primorskom nizu vrhova. Na plani (1304 m) jugozapadno od vrha prona-đena je 1909. godine vrlo rijetka biljka relik-tnog značenja – velebitska degenija (*Degenia Velebitica*), koja je kao rijetka endemska vrsta zaštićena zakonom (postoji samo na nekoliko

mjesta na Velebitu). Za razliku od Sjevernog i Srednjeg Velebita, na ovom dijelu Velebita nema uzdužne ceste po vršnom dijelu, uglav-nom su svi ciljevi teško pristupačni i zahtjeva-ju višesatne prilaze, što ne umanjuje njihovu privlačnost i atraktivnost. Vrh je označen hr-pom kamenja pored koje je u jedan kamen živac ugrađen planinarski žig. Pogled s vrha je lijep i neometan u svim smjerovima.

▲ **Mladi planinari, OŠ Vladimir Nazor, Kalničko gorje: Peca – Sedam zubi, 26. 10. 2024.**

📍 Suzana i Damir Balić te Marija i Ivan Peklić odlučili su se za jednodnevno planinarenje i šetnju u okolici Trakošćana.

▲ **Od Trakošćana kružno preko Pećina na Pusti duh pa do Filićevog doma i spuštanje do Trakošćana pa onda lijepa šetnja oko prekrasnog, novoobnovljenog i suncem okupanog Tršćanskog jezera, 26. 10. 2024. (foto: Suzana Balić)**

📍 Krajem listopada organiziran je još jedan izlet na Velebit. Veliki Kozjak je po obliku jedan od najslikovitijih i najatraktivnijih velebitskih vrhova. Njegove okomite stijene privlače pogled izdaleka, a najljepše se vide s Velikog Lubenovca, upotpunjujući ljepotu te kotline. Stijene Velikog Kozjaka zanimljive su i za penjače te je na njima izvedeno nekoliko desetaka smjerova različitih težina.

Početak studenoga naši planinari odlučili su se za nešto bliži izlet na Ivanščicu. Ostaci srednjovjekovne utvrde Belecgrad nalaze se na jugozapadnim obroncima Ivanščice, na oko 3 km sjeverno od današnjeg naselja Be-

lec. Trapezoidnog tlocrta položena je u smjeru sjeverozapad – jugoistok na hrptu brijega od 580 m nadmorske visine, nepristupačnom sa sjeverne, istočne i južne strane. Jezgru utvrde činio je dvokatni palas u krajnjem sjevernom djelu, objekt na istočnoj strani i obrambeni bedemi. Gradnja utvrde datira s prijelaza 13. u 14. stoljeće. U povijesnim izvorima prvi put se spominje 1334., kao »castrum Belech«. Napuštena je polovicom 18. stoljeća. Po svojoj unutarnjoj organizaciji pripada skupini jednostavnijih utvrda, a zbog svog položaja imala je strateško značenje i ubraja se, kao središnja, u granične utvrde smještene na južnoj strani najduže i najviše planine u sjevernoj Hrvatskoj.

▲ Velebit: Veliki Kozjak (1620 m), 27. 10. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

▲ Ivanščica: Belegrad, 3. 11. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

▲ **Ćićarija: Županj (1130 m) – Veliki Planik (1272 m), 10. 11. 2024. (foto: Zlatko Mustić)**

Sljedeći izlet u studenome bio je u Istru. **Županj** vrh je neznatno viši od susjednog Brajkova vrha iznad Korita. Prednost mu je što je lako dostupan (45' od planinarske kuće Korita). U početku HPO-a, bio je KT 10. 3. Brajkov vrh, no kako on nema izrazite vršne točke, zamijenjen je atraktivnijim Županj vrhom. Veliki Planik je najviši vrh Ćićarije, s istočne strane travnat i kamenit, a s drugih strana šumovit. Vrh prilaže planinarske staze iz svih smjerova i spajaju se u šumi ispod vrha na sedlu između Velikog i Malog Planika. Jedino put s Korita stiže do vrha izravno s druge strane.

U Istri je u studenome organiziran još jedan izlet. Vojak je najviši vrh Učke i istarskog poluotoka. Njegovo je tjeme gol travnati hrbat strmih strana, na čijoj se vršnoj točki nalazi kameni razgledni toranj visok desetak metara. Toranj je sagrađen 1911., o čemu svjedoči natpis ugrađen na samome pragu. Unutrašnjost tornja uređena je kao suvenirnica Parka prirode Učka, a njegova terasa, do koje vodi 30 stuba, jedan je od najljepših vidikovaca u cijeloj Hrvatskoj. U blizini vrha nalazi se telekomunikacijski toranj i vojni radar za nadzor zračnog prometa.

▲ **Učka: vrh Vojak (1401 m) i vrh Knezgrad (612 m), 24. 11. 2024. (foto: Zlatko Mustić)**

📍 Dvodnevni izlet na Pag i Paklenicu organiziran je sredinom studenoga 2024. Nacionalni park Paklenica je po proglašenju drugi nacionalni park u Hrvatskoj, proglašen još 19. listopada 1949. godine, tek nekoliko mjeseci nakon Plitvičkih jezera. Paklenica je prvi put bila proglašena nacionalnim parkom još 1929. godine, ali zakonom koji je trebalo revidirati svake godine, što se nije činilo. Dana 7. srpnja 2017. godine NP Paklenica je, uz NP Sjeverni Velebit i Rezervat prirode Hajdučki i Rožanski kukovi, upisan na UNESCO-ov popis mjesta svjetske baštine u Europi kao dio zajedničke svjetske baštine 13 zemalja pod nazivom „Bukove prašume u Karpatima i drugim područjima Europe“. Riječ je o 2031 ha šume na lokacijama Suva draga – Klimenta i Oglavinovac – Javornik u Nacionalnom parku Paklenica. Iznimnost predloženih iskonskih bukovih šuma u nacionalnim parkovima Sjeverni Velebit i Paklenica temelji se na njihovoj izvornosti, geografskom položaju, starosti i veličini.

Temeljni fenomeni NP-a Paklenica su šume i geomorfološke osobitosti parka. U gotovo nešumskom južnom dijelu Velebita u Paklenici javlja se izrazito bogatstvo šumskih zajednica, a posebno mjesto zauzimaju šume crnog

bora (*Pinus nigra*) po čijoj je smoli (paklini) koja se iz njih u prošlosti vadila Paklenica i dobila ime, te šume bukve (*Fagus sylvatica*) i bora krivulja (*Pinus mugo*). Paklenica posjeduje najveći sačuvani šumski kompleks u Dalmaciji, oko 2000 ha. Oko 55 % parka prekriveno je vegetacijom, a oko 45 % je goli krški reljef. Vegetacija se uglavnom sastoji od šuma bukve (52 %), crnog bora (20 %), njihovih miješanih šuma (8 %) te šuma u kojima se nalazi ostalo drveće (9 %) kao što je: hrast medunac (*Quercus pubescens*), bijeli grab (*Carpinus orientalis*) i crni grab (*Ostrya carpinifolia*). Gornju granicu šuma obilježava planinski bor (*Pinus mugo*) koji čini oko 4 %, dok livade i pašnjaci pokrivaju oko 7 %. Stanište je endemske biljčice hrvatskog naziva Okruglasta pjeskarica (*Arenaria orbicularis*) i drugih biljnih i životinjskih rariteta te prepun krških oblika. Od geomorfoloških osobina najzanimljiviji, a ujedno i najimpresivniji su kanjoni Male i Velike Paklenice koji se usjecaju duboko u utrobu Velebita. Paklenicu godišnje posjeti preko 100 000 posjetitelja, a najvjerniji posjetitelji su penjači koje se od proljeća do jeseni može vidjeti na stijenama Paklenice, posebice na najvećoj hrvatskoj stijeni Anića kuku (712 m).

▲ Otok Pag: vrh Sv. Vid (349 m) – Life on Mars. Otok Ist: vrh Straža (174 m) i vrh Vrh Gore (162 m). Velika Paklenica, 16. - 18. 11. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

NP Paklenica zauzima površinu od 95 km². Najviši su vrhovi Vaganski vrh (1757 m) i Sveto brdo (1753 m). U nacionalnom parku postoji i nekoliko špilja i jama od kojih su najpoznatije i najveće špilja Manita peč iznad kanjona Velike Paklenice i Jama Vodarica između kanjona Velike i Male Paklenice.

▲ Otok Pag: vrh Sv. Vid (349 m) - Life on Mars. Otok Ist: vrh Straža (174 m) i vrh Vrh Gore (162m). Velika Paklenica. 16. - 18. 11. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

▲ Mladi planinari OŠ Vladimir Nazor, Samoborsko gorje: vrh Oštrc (752 m), 25. 11. 2024. (foto: Zlatko Mustić)

📍 Početkom prosinca planinari su posjetili Gorski kotar. Javorova kosa je lijep i lako dostupan vrh iznad Ravne Gore. Pri vrhu je lijepa livada, ali s nje nema vidika. Oko 200 m istočno od vrha nalazi se planinarska kuća Javorova kosa. To je jednostavna brvnara strmoga krova s 14 ležaja, a pokraj kuće je sklonište u kojem može noćiti još 6 ljudi. Kuću su sagradili članovi PD-a Višnjevica, a ključ se posuđuje u Turističkoj zajednici u Ravnoj Gori. U skloništu nema struje, a vodu treba donijeti s izvora Božji studenac, udaljenog 6' nizbrdo. Otkad je ispod Javorove kose probijen tunel autoceste Zagreb – Rijeka, Božji studenac ljeti zna presušiti.

dom. U naravi on je strma i šumovita planina koja dominira na Skradu. Do vrha vodi dobro markirana staza okružena bukovom šumom. Na Skradskom vrhu nalazi se kapelica Marijina Uznesenja na nebo sagrađena početkom prošlog stoljeća. Obnovljena je 1994. godine i tamo se na Veliku Gospu svake godine tradicionalno održava sveta misa. S gornjeg se ruba strme livade otvara vidik prema južnijem dijelu Gorskog kotara, dok s vrha nema nikakvih vidika. Označen je betonskim stupićem na kojem je planinarski žig i metalni tuljac s upisnom knjigom

Skradski vrh (1044 m) uzdigao se nad Skra-

▲ **Gorski kotar: Javorova kosa (1016 m), isti dan su se planinari popeli i na Skradski vrh (1043 m), 8. 12.2024. (foto: Zlatko Mustić)**

Planinarsko društvo Kalnik svake godine organizira Božićni i Štefanjski pohod.

◀ **Božićni pohod, voditelj Stjepan Jembrek, 14. 12. 2024.**

Visokogorski usponi naših članova Društva

Dario Banić je u lipnju 2024. posjetio Maroko te se popeo na najviši vrh Maroka Toubkal. Toubkal je planina u jugozapadnom Maroku, smještena u Nacionalnom parku Toubkal. S 4167 m najviši je vrh gorja Atlas te najviši vrh u Maroku, u sjevernoj Africi. Smješten 63 km južno od grada Marakeša i vidljiv s njega, Toubkal je istaknuti vrh, najviši na više od 2000 m. Toubkal je rangiran na 27. mjestu po topografskoj izolaciji. Iako se veći dio Visokog Atlasa sastoji od sedimentnih stijena, masiv Toubkal je područje vulkanskih stijena koje su se pretvorile u alpske grebene, presječene dubokim, uskim dolinama. Na jugu, planina se strmo spušta 1800 m do malog jezera zvanog Lac d'Ifni. Na zapadu je rub planine označen prijevojem Tizi n'Ouanoums na 3664 m. Od ovog prijevoja planinski se greben uzdiže do zapadne strane Toubkala koji tvori rame na 4020 m, a zatim se nastavlja do vrha na 4167 m. Sjeverna i zapadna strana Toubkala spuštaju se u dolinu Mizane, koja na čelu ima prijevoje Tizi n'Ouanoums i Tizi n'Ouagane. Dvije viseće doline na zapadnoj strani planine – Ikhibi Nord i Ikhibi Sud pružaju brz pristup planinarima i penjačima da dođu do vrha Toubkala. Nekoć je sjeverna dolina bila uobičajena ruta uspona, ali Francuski alpinistički klub izgradnjom planinske kolibe ispod rute Ikhibi Sud sada potiče planinare da se umjesto toga popnu južnom rutom.

Toubkal je popularan među planinarima i skijašima, ali manje među penjačima, unatoč lakoći pristupa i sunčanoj klimi. Planinari obič-

no prilaze planini iz Marakeša preko sela Imlil. Mogu se angažirati kvalificirani vodiči, kao i nosači za nošenje opreme i zaliha hrane u planine. To je umjereno pješaćenje i navigacija nije problem. Uobičajena ruta započinje šetnjom do sela Aroumd. Iza Aroumda prelazi se poplavno područje i ruta slijedi lijevu padinu doline prema jugu. Dolina se savija prema istoku do malenog naselja Sidi Chamharouch, koje je nastalo oko muslimanskog svetišta. U Sidi Chamharouchu staza vodi preko potoka i ide strmo uzbrdo do desne strane doline Isougouane, koja vodi do dva kamena utočišta (Refuge du Toubkal i Refuge Les Mouflons), koja se često koriste kao bazni kamp na 3207 m.

► Najviši vrh Toubkala

Prvi zabilježeni uspon izveli su 12. lipnja 1923. Markiz de Segonzac, Vincent Berger i Hubert Dolbeau, ali na planinu su se možda popeli i prije tog datuma. Visina Toubkala izmjerena je sljedeće godine i određena je na 4165 metara. Danas se mjeri na 4167 m, vrh je okrunjen velikom piramidalnom metalnom trigonometri-

▲ **Toubkal, Maroko, gorje Atlas, lipanj 2024.**
(foto: Dario Banić)

skom oznakom, a s njega se pruža pogled na većinu gorja Atlas. Na planinu Toubkal moguće je popeti se za dva dana – prvi dan do utočišta (oko sedam sati), drugi dan do vrha (oko četiri sata uspona, tri sata spuštanja) i natrag do Imlila (oko pet sati). Ljeti planine mogu biti vrlo suhe, ali povremeno i podložne olujama. Iako bi temperatura tijekom dana trebala ostati iznad nule, uvjeti smrzavanja mogući su na 3500 m. Zimi su planine prekrivene snijegom i ledom i može nastati lavina. Skijanje je moguće jer snijeg može ležati na znatnoj dubini i prekriti mnoge stjenovite padine. Informacije o stanju rute mogu se dobiti u turističkim uredima u Marakešu ili u Imlilu. Uobičajena ruta Ikhibi Sud vodi od utočišta Toubkal preko potoka, penje se strmom padinom sipara prema istoku i ulazi u viseću dolinu, a zatim se penje još jednom strmom padinom do prijevoja (Tizi'n'Toubkal na 3940 m). Na prijevoju ruta skreće lijevo (prema sjeveru) uz lagane padine do uskog vrha Jebel Toubkal.

Uspion tijekom ljeta (od svibnja) je netehnički, ali umjereno težak, kompliciran samo zbog strmih i skliskih siparskih padina i visinske bolesti. Potrebne su čvrste čizme i odgovarajuća odjeća (otporna na vjetar), a štapovi za planinarenje korisni su na siparu. Cepin će možda biti potreban na preostalim snježnim poljima početkom ljeta. Uspion krajem zime i proljeća (veljača/ožujak) je teži; dereze su potrebne za uspon kroz snijeg i u nekim slučajevima led. Uspion ovom stazom dugom 960 m traje 2,5 – 3 sata. Ruta Ikhibi Nord nije toliko uobičajena kao Ikhibi Sud, ali je tehnički lakša. Ruta počinje nešto dalje niz dolinu od utočišta Toubkal i skreće desno (prema istoku) kako bi slijedila stazu kroz viseću dolinu do prijevoja na sjevernoj strani Toubkala. Uspion ovom rutom dugom 1000 m traje 3 – 4 sata. Prijevoj također omogućuje pristup susjednim vrhovima Imouzzar (4010 m) i Tibhirine (3887 m). Moguć je i uspon zapadno-sjeverozapadnim grebenom (ONO Arete; prvi uspon J. de Lepinaya i stranke, 1936.). Radi se o dugom i ugodnom prijelazu koji sadržava mnoge praznine i kule. Eventualne poteškoće mogu se izbjeći pomoću absajla. Uspion traje 7 sati.

▲ Toubkal, Maroko, gorje Atlas, lipanj 2024.
(foto: Dario Banić)

Tijekom 2024. čak dva člana našeg Društva popeli su se na vrh Mont Blanca, Tomislav Leskovar s francuske i Matej Bunta sa švicarske strane.

Mont Blanc, što na francuskom znači »bijela planina«, najviša je planina u Alpama i Zapadnoj Europi, dostiže nevjerojatnih 4808 m nadmorske visine. Mont Blanc je druga najpoznatija planina nakon vrha Elbrus i jedanaesti najistaknutiji planinski vrh na svijetu. Niz ili skup planina, nazvan masiv, proteže se duž francusko-talijanske granice, dosežući Švicarsku. Masiv je dio većeg lanca koji se naziva Grajske Alpe. Dolina Chamonix i Savojske

Alpe nalaze se zapadno od masiva, Peninske Alpe nalaze se na sjeveroistoku, a dolina Courmayeur na istoku. Postoje i drugi glavni vrhovi unutar istog masiva kao što su Mont Blanc du Tacul, Mont Maudit, Aiguille de Gant, Les Grandes Jorasses, Mont Dolent i Aiguille du Midi. Zbog izvanredne nadmorske visine planine značajan dio prekriven je ledenjacima, od kojih su najistaknutiji ledenjaci Mer de Glace i Miage, a oba su najduži ledenjaci u Francuskoj i Italiji. Jacques Balmat i dr. Michel Paccard bili su prvi koji su se popeli na Mont Blanc 8. kolovoza 1786. Prva žena koja je stigla do vrha bila je Marie Paradis 1808. godine. Danas je Mont Blanc popularno žarište

▲ Kruno Đurin i Matej Bunta, 1. rujna 2024.,
Aljožov stup (Triglav)

za planinarenje, penjanje i zimske sportove, a Gouter Route je najpopularnija ruta za penjanje do vrha Mont Blanca.

Tri grada koja okružuju Mont Blanc su Courmayeur u dolini Aosta u Italiji i Saint-Gervais-les-Bains i Chamonix u Haute-Savoie u Francuskoj. Vrh Mont Blanc nalazi se na slivnoj liniji između dolina Ferret i Veny u Italiji te dolina Montjoie i Arve u Francuskoj, smještenih na granici između dviju zemalja. Masiv se proteže na 46 kilometara i leži u smjeru od jugozapada do sjeveroistoka preko granica Francuske, Italije i Švicarske. Sjeveroistočni kraj masiva proteže se u Švicarsku oko 40 km jugozapadno od Martignyja u Švicarskoj. Sjeverna strana masiva uglavnom se nalazi u Francuskoj, omeđena dolinom Arve u kojoj se nalaze gradovi Argentiere, Chamonix i Les Houches. Dolina Montjoie omeđuje masiv sa zapada, dok doline Veny i Ferret u Italiji omeđuju masiv s juga. Zanimljivo je da je sjeveroistočni kraj masiva u Švicarskoj omeđen zasebnom dolinom koja se naziva i dolina Ferret, a odvaja ga od Peninskih Alpa na istoku. Zbog izuzetne visine značajan dio masiva prekriven je ledom i duboko razrezan ledenjacima. Ledenjaci pokrivaju 170 km² masiva, od čega se 110 km² nalazi u Francuskoj. Ledena kapa prekriva vrh Mont Blanca, a njezina debljina varira iz godine u godinu.

Geologija Mont Blanca proizvod je složene geologije Alpa. Alpe su nastale prije 770 milijuna godina kada je preokret zemljine kore podigao škriljevce i vapnenačke stijene sudarom afričkih i europskih tektonskih ploča. Mont Blanc i Aiguilles Rouges pretežno su izgrađeni od granitnih intruzija i metamorfne stijene, koje su izvorno bile odgovorne za

formiranje podnožja planina i probile se kroz starije stijene prije oko 300 milijuna godina. Međutim, sedimentne stijene nastale su nakon granita, a metamorfne stijene su erodirane. Sudar kontinentalnih ploča uzrokovao je podizanje zemljine kore što je dovelo do formiranja velikih planinskih lanaca Alpa, prije 15 milijuna godina. Nakon toga uslijedila su uzastopna ledena doba. To je uzrokovalo napredovanje, povlačenje i ponovno napredovanje ledenjaka. Ovo kretanje krajolikom oblikovalo je današnje planine i doline.

Masiv Mont Blanc i Aiguilles Rouges sada čine dio vanjskog pojasa Alpa, kao najudaljeniji sloj stijena. Središnji graniti čine Mont Blanc, uz strme padine Drusa, Grandes Jorasses i Dent du Geanta. Škriljevci su također vidljivi u blizini vrha Mont Blanca. Široke doline, koje su se formirale duž rasjeda, definiraju masiv koji je oblikovao led tijekom posljednjeg glacijalnog razdoblja ledenog doba. Granit Mont Blanca bio je važan izvor kamena za građevine sredinom 19. stoljeća. Kralj Karlo Albert doveo je sa Sardinije u dolinu Chamonix stotinu talijanskih klesara kako bi obnovili gradove Sallanches i Cluse koji su bili oštećeni požarima.

Masiv Mont Blanca smješten je između različitih klimatskih regija Sjevernih, Zapadnih i Južnih Alpi. Na hladnu i umjerenu klimu uvelike utječe nadmorska visina. Značajan dio je trajno zaleđen ili prekriven snijegom i izložen ekstremno hladnim vremenskim uvjetima. Dnevne temperature u dolini u srpnju i kolovozu mogu doseći i do 25 ili čak 30 °C. Najveća količina snježnih padalina javlja se između studenog i travnja. Vrh ima trajnu ledenu kapu, s temperaturama oko -20 °C i sklon je jakim vjetrovima. Oborine su prilično raspoređene tijekom godine i uglavnom nastaju zbog zapadnog stru-

▲ Mont Blanc 4805,59 m

janja zraka. Postoje značajne varijacije oborina s obzirom na nadmorsku visinu, oborine su znatno manje u blizini vrha Mont Blanca. Raspon visine, različita klima i različita staništa u dolinama i vrhovima stvorili su vrlo bogatu biološku raznolikost u masivu. Planine oko Mont Blanca dom su mnogim vrstama sisavaca, kao što su kozorog, divokoza, jelen, planinski zec i alpski svizac. Iako nema endemske vrste Mont Blanca, postoje mnoge rijetke (i zakonski zaštićene) vrste koje se nalaze unutar njegove četiri glavne visinske stanišne zone: planinske šume, subalpske, alpske i nivalske zone.

Preko tisuću biljnih vrsta otkriveno je diljem masiva na velikim nadmorskim visinama koje dosežu i do 3800 m, gdje se nalazi i alpska kriptantema. Usred ledenjaka Talèfre, koji je okružen ledom i južno od planine Les Droites, veliko trokutasto područje strmih planinskih padina sadrži neobičnu mješavinu visokoalpske vegetacije smještene na velikoj nadmorskoj visini (2650 m i 3000 m), dajući području ime *Jardin de Talèfre*, gdje se mogu naći sljedeće vrste: *Achillea nana*; *Alchemilla pentaphylla*; *Arenaria biflora*; *Arenaria serpyllifolia*; *Cardamine alpina*; *Draba frigida*; *Empetrum nigrum*; *Epilobium alpinum*; *Helictotrichon versicolor*, te mnoge druge.

◀ **Mont Blanc, 29. 7. 2024.,
samostalni uspon
Mateja Bunte**

Osvajanje Mont Blanca započelo je ujutro 26. srpnja 2025. na željezničkom kolodvoru u Križevcima. Nakon vožnje vlakom do Zagreba, vozim se autobusom 18 sati do Chamonixa u koji stižem u 3 sata ujutro. Taxi me odbacuje do mjesta Saint Gervais, do stanice gdje dolazi vlak (*Tramway du Mont Blanc*) koji vozi do posljednje stanice gdje počinje stvarni uspon.

Nakon strmog, ali prilično ugodnog uspona, dolazim do doma *Tete Rousse* (NV 3167 m) uz koji se još uvijek proteže istoimeni glečer. Prelazim glečer i dolazim do *Grand Couloir* ili Kuloara smrti kojega prelazim bez problema jer je ovoga puta mirovao. Teren je još uvijek bio zaleđen pa nije bilo značajnih aktivnosti i erozije stijena. Kreće uspon stjenovitom i okomitom rutom do posljednjeg doma *Refuge du Gouter* (NV 3835 m). Budući da nisam

bio aklimatiziran, na ovom djelu počinjem imati značajne fizičke pa onda i mentalne probleme. Na visini od oko 3500 m performans mi je pao otprilike za 80 %, ali unatoč svemu u poslijepodnevnim satima uspijevam doći do posljednjeg doma *Refuge du Gouter*. Zbog visinske bolesti doslovno se nisam mogao kretati i razmišljao sam o povratku. Nakon 2 Normabela uspijevam prespavati 2 sata i odlučujem da ću sutradan ujutro pokušati prevaliti nešto visinske tek toliko da vidim što mogu očekivati u slučaju ako se odlučim na finalni uspon. Naime imao sam rezervirana dva noćenja u *Gouteru*. Vremenska prognoza za naredna dva dana bila je katastrofalna, a i stvarno vrijeme je to i potvrđivalo. Sutradan, u nedjelju 28. srpnja ujutro, krećem na uspon i uspijevam doći do 4200 m gdje sam zbog jake oluje i loše vidljivosti primoran vra-

▲ Mont Blanc, 20. 7. 2024., samostalni uspon Mateja Bunte

► Tomislav Leskovar, Mont Blanc (4810 m), 9. 8. 2024.
Polazište Chamonix, Francuska

titi se nazad u dom. Cijeli taj dan odmaram i skupljam snagu za finalni uspon sljedeći dan. Fizički sam se osjećao bolje, a i najavljeno je poboljšanje vremena. Nakon 2 sata sna budim se oko 1:00 ujutro, doručkujem i nakon pripreme sam, bez naveza krećem na finalni uspon u 2:50 ujutro. Nakon napornog uspona, prelaska preko pukotina, karvasa i leda, uspijevam doći do skloništa Valot (NV 4362 m) gdje se odmaram, okrepljujem, grijem i oblačim još jedan sloj flisa. Tek sada kreće ozbiljan dio uspona i uvjeti se pogoršavaju. Čitavo vrijeme hodam u oblaku prateći stazu, a razorni vjetar ne prestaje. Uvjeti su bili katastrofalni i iskreno, ne sjećam se više od pola uspona. Povremeno susrećem ostale alpiniste, neke čak i pratim da budem siguran u rutu. Alpinisti i vodiči koji se spuštaju spremni

su podijeliti korisne savjete i pružaju moralnu potporu ohrabrujućim riječima. Nakon skoro god odustajanja na vrhu Bosseovog grebena zbog oluje i jako teških vremenskih uvjeta uspijevam nastaviti dalje. Dosta alpinista tu se okretalo zbog nesigurnosti kakva je oluja u pitanju. Greben za grebenom i karvasa za karvasom, uspijevam 29. srpnja, oko 7 sati ujutro doseći vrh Mont Blanca (NV 4810 m). Nakon kratkog zadržavanja na vrhu (3 minute), zbog vremenskih uvjeta počinjem se žurno spuštati i oko 10 sati ujutro vraćam se u Dome du Gouter. Zatražio sam još jedno noćenje da odmorim i sljedeće jutro krenuo u silazak do Chamonixa, pričekao autobus i nakon 24 sata vožnje sretno stigao u Križevce. Nezaboravno iskustvo. (Matej Bunta)

▲▲ Obitelj Šatvar Alan - Zavižan, 12. 10. 2024.

▶ Tomislav Leskovar, Mala Mojstrovka 2333 m, 17. 11. 2024.
(foto: Tomislav Leskovar)

Gruzija

Obitelj Wolf u kolovozu 2024. posjetila je Gruziju. Štefica Wolf ovako je opisala Gruziju i njihovo planinarenje:

»Gruzija je većinom planinska zemlja sa 54 % površine iznad 1000 metara, pa je uglavnom zelena s prekrasnim planinskim krajolicima. U reljefu Gruzije jasno se izdvajaju tri paralelne glavne cjeline koje se pružaju u smjeru istok – zapad. Na sjeveru se pruža planinski niz Velikoga Kavkaza. U Gruziji se nalaze samo južne, strmije padine ovoga visokoga planinskog lanca. U pograničnome području niz je vrhova visokih oko ili preko 5000 m – ugasli vulkan Kazbegi (5033 m), Shkhara, najviši vrh Gruzije (5068 m) i dr.

Planinarenje po Kavkazu je užitak, kako zbog nepreglednih zelenih prostranstva i prekrasnih konja i ovaca koji upotpunjuju krajolik, tako i zbog odsutnosti gužve i turista. Mi smo putovali u skupini s 14 planinara. Putovali smo s »maršutkom« koju smo zamijenili džipovima jer su ceste do padina Kavkaza loše održavane. Prvi cjelodnevni trekking nam je bio od sela Roshka, na oko 2000 m, do jezera Abudealuri, na oko 3000 m pod gorjem Chaukhi i istoimenim ledenjakom. Na putu smo prolazili kroz padine pune rododendrona i ostalog planinskog cvijeća te prekrasnih ledenjačkih jezeraca. Posebni doživljaj bio je jesti domaća autohtona jela koja su domaćini sami pripremali.

Drugi trekking bio je iz Stepanstsminda. Do Stepanstsminda vozi vijugava cesta imena

Georgian Military Road (Gruzijska vojna cesta), koja se penje na vrtoglavu visinu od 2379 m. Iz grada se vidi brdo na kojem je samostan *Gergeti Trinity*, izgrađen u 14. st. na visini od 2170 m. U pozadini samostana uzdiže se Kazbegi, treći najviši vrh Gruzije, visine 5047 m. Mi smo planinarili do jednog manjeg vrha, s kojeg se pružao prekrasan pogled na Kazbegi.

Za kraj smo odabrali visokogorsku pokrajinu Svaneti, a spavali smo u Mestiji. Planinska regija Svaneti, čiji je centar Mestia, nalazi se u teško pristupačnom dijelu Kavkaza, tik uz rusku granicu, u blizini Abhazije, gruzijske pokrajine koja je proglasila samostalnost. U selima pokrajine Svaneti, koju tijekom povijesti osvajači nikada nisu uspjeli u potpunosti pokoriti, svaka kuća imala je svoj obrambeni toranj. Danas je ta originalna srednjovjekovna arhitektura upisana na UNESCO-ov popis mjesta svjetske baštine. Zbog geografske izoliranosti pokrajina Svaneti oduvijek je bila posebna i drugačija od ostalih gruzijskih pokrajina. Naseljavaju je Svani, etnička podskupina Gruzijaca. Svaneti su okruženi vrhovima od 3000 do preko 5000 m visine i to je najviše naseljeno područje Kavkaza. Četiri od deset najviših vrhova Kavkaza nalaze se u ovom području. Planinske vrhove Svanetija odvajaju duboki kanjoni gornjih tokova rijeka. Jedna od njih je rijeka Enguri koja teče kroz Mestiju. Ushguli, planinsko selo u podnožju Shkhare (5201 m), najviše planine Gruzije, bila je naša polazna točka za cjelodnevni trekking do ledenjaka vrha Shkhare. Na cijelom putovanju odradili smo još nekoliko manjih trekkinga do jezera Koruldi i ledenjaka Chalaadi.« (Štefica Wolf)

▲ Obitelj Wolf, Gruzija, kolovoz 2024.

▲ Obitelj Wolf, Kavkaz, kolovoz 2024.

▲ Obitelj Wolf, Kavkaz – Kazbegi, kolovoz 2024.

▲ Štefica i Dalibor Wolf, Begunjščica – Karavanke 2060 m, siječanj 2024.

▶ Štefica i Dalibor Wolf, Begunjščica – Karavanke 2060 m, siječanj 2024.

Sa željom da pobjegnemo od ljetnih sparina, Damir Janke i ja odlučili smo otići u Alpe i to na Škrlaticu. Prije uspona od Aljaževog doma u Vratima dočekala nas je lagana kišica i eto opet sparine. Bez žurbe za 3,5 sata stigli smo do Bivka 4 na 2000 m. U bivku smo prespavali i ujutro krenuli na vrh uz predivno sunčano vrijeme. Obilazeći stijene Dolkove špice došli smo preko velikog sipara

▲ ► Dalibor Wolf, Škrlatica – Julijske Alpe, srpanj 2024.

pod stijenu Škrlatice. Budući da stijena nije osobito osigurana nismo nosili opremu za samo osiguranje pa smo bili lakši i brži, i za 1,5 h stigli na vrh. Nakon uživanja u predivnom pogledu i okrijepi krenuli smo nazad teška srca, ali zadovoljni. Uspon je ukupno trajao 7,5 h, a silazak 6,5 h. Ukupna visinska razlika iznosi 1850 m. (Dalibor Wolf)

Proslava 100. obljetnice Društva

100. OBLJETNICA osnivanja HPD-ove podružnice PLANINARSKOG DRUŠTVA „KALNIK“ KRIŽEVCI

ČETVRTAK, 19. rujna 2024.

(prostorije Razvojnog centra i tehnološkog parka Križevci)

- 18:00 Izložba fotografija: Planinarjenje kroz 100 godina PD „Kalnik“ Križevci
19:00 Putopisno predavanje: Vrhovi Kilimandžaro, Denali, Elbrus, Matterhorn i Ararat
Predavač Dario Banić

PETAK, 20. rujna 2024.

(Velika dvorana Hrvatskog doma)

- 17:30 Okupljanje uzvanika
Gradski tamburaški orkestar Križevci
18:00 Prezentacija Monografije Planinarsko društvo Kalnik 1924. – 2024.
Autor dr. sc. Ivan Peklić
Monografiju će predstaviti Stipe Božić i tajnik HPS-a Alan Čaplar
19:00 Putopisno predavanje:
SEDAM VRHOVA - Na najvišim vrhovima svih kontinenata
Predavači: Stipe Božić, Mario Celinio i Antonio Jelčić

SUBOTA, 21. rujna 2024.

(Planinarski dom na Kalniku)

- 12:45 Okupljanje uzvanika
13:00 SVEČANA SJEDNICA POVODOM DANA DRUŠTVA
Uručenje priznanja PD Kalnik Križevci članicama i članovima društva
Uručenje priznanja HPS-a članicama i članovima društva
14:30 Ručak i nastavak druženja uz tamburaški sastav

NEDJELJA, 22. rujna 2024.

(Kalnik)

- 9:00 Okupljanje sudionika ispred Planinarskog doma Kalnik
9:15 Organizirano pješaćenje:
1. POUČNA STAZA (3 sata, nezahjevno)
2. KALNIČKA GREDA (3-4 sata srednje zahjevno)
3. STAZA 7 ZUBI -VRH VRANILAC (zahjevno)
15:00 – 16:00 Organiziran obrok (planinarski grah) za sve sudionike pješaćenja

▲ Plakat za proslavu 100. godišnjice PD-a Kalnik

Izložba: PD Kalnik kroz povijest

Bogati i raznoliki višednevni program Planinarskog društva Kalnik počeo je izložbom fotografija o planinarenju kroz 100 godina Društva u četvrtak 19. rujna u 18 sati u Razvojnom centru i tehnološkom parku, a nastavio se u 19 sati, kada je Dario Banić govorio o svojim usponima na Kilimandžaro, Denali, Elbrus, Matterhorn i Ararat.

Predsjednik Planinarskog društva Kalnik Križevci **Dražen Zemun** predsjednik je Društva već dva mandata te je svima čestitao 100. obljetnicu Društva.

– U izložbu koja je otvorena danas saželi smo svih 100 godina. Izložba je složena kronološki, od materijala koji smo uspjeli prikupiti, a prikupili smo ga dosta. Izložba je otvorena do

nedjelje. Najavile su nam se i škole što nas iznimno veseli. Za planinarstvo nema zime čim djeca imaju toliku volju. Nas u Društvu svake godine ima između 250 i 350 članova. Na broj stanovnika to je jedna lijepa cifra. Na današnji dan u Društvu nas ima 306. S članstvom smo zadovoljni. Imamo jako puno izleta zahvaljujući našim vodičima i organizatorima izleta na čelu sa Zlatkom Mustićem i Brankom. Oni to organiziraju jako lijepo i nema vikenda da nema nekog izleta. Planinarsko društvo je sve ove godine opstalo unatoč svim ratovima i nedaćama. Imamo jedan predivan objekt na Kalniku i onaj tko ima planinarsku iskaznicu, to je njegova kuća. – rekao je Zemun.

▼ **I naši najmlađi sugrađani posjetili su Izložbu.**

Ivan Peklić, autor monografije „Planinarsko društvo Kalnik 1924. – 2024.“, rekao je kako mu je čast i zadovoljstvo što je imao sreću da bude autor monografije.

– Društvo je na samom početku bila podružnica Hrvatskog planinarskog saveza. Tijekom povijesti se Društvo razvijalo, a ono što je najvažnije 1935. godine počela je gradnja doma koji i dan danas stoji na Kalniku, uređen i renoviran nekoliko puta. U Drugom svjetskom ratu dom je razrušen i planinarenje kao takvo tada više nije bilo interesantno. Nakon završetka rata prvo se obnavlja dom, a nakon toga i Društvo. Najveća aktivnost Društva bila je 70-tih godina kada se razvija i planinarstvo i alpinizam i orijentacijsko trčanje. Nakon toga je za vrijeme Domovinskog rata Društvo zamrlo, a zatim se i ponovno razvilo i danas s ponosom možemo reći da smo uspjeli osnovati podmladak, imamo HGSS, i puno aktivnosti i predavanja. Naši članovi Društva idu na najviše svjetske vrhove. Sve je to vrlo značajno za Grad Križevce. Želim da Društvo i dalje napreduje i da se razvija u svim smjerovima i da svi mi doprinesemo razvoju Društva. – rekao je **Peklić** te proglasio izložbu otvorenom.

Dario Banić rekao je kako je 50 godina član Planinarskog društva Kalnik Križevci.

– Naše Društvo broji oko 280 članova. Do sada je to najveći broj u povijesti našeg Planinarskog društva. Valjda je korona napravila svoje pa su ljudi dobili motivaciju za hodanje. Bio sam po cijelom svijetu. Bit planinarenja je meni Velebit. Na Kalniku sam skoro svaki dan, manje-više sam obišao sve planine u našoj okolini. Mislim da nema planine u bivšoj Jugoslaviji koju nisam obišao, osim Srbije koju sam slabo posjetio. Najzahtjevnija planina na kojoj sam bio je Denali. To je najviši vrh Sjeverne Amerike, ona se nalazi u polarnom krugu i za nju se smatra da je četvrta po težini za popeti se. Čak smatraju da je i teža od Mount Everesta. Pozivam sve da se priključe našem Društvu te da svi planinari više uživaju u samoj planini, a visine i brzinu ostave po strani. Postoji velika razlika između planinarenja nekada i sada. Prije je to bilo uživanje u samoj planini, nije se mjerilo koliko metara ni koliko brzo. Sad je to postalo natjecanje i sve više ličimo na ribiče. Planinarenje je uvijek bio jedan samozatajan sport, iako je to zapravo više način života nego sport. – rekao je Banić.

◀ Govor predsjednika Društva prilikom otvaranja izložbe.

▲ Dokumenti o radu našeg Društva od 1945. – 1990.

▲ Dokumenti iz novije povijesti Društva.

▲ Iz bogate arhive istaknutog člana Društva Luje Konfice.

► Uvažene posjetiteljice izložbe i članice našeg Društva.

Središnja proslava održana je u petak 20. rujna u 18 sati u velikoj dvorani Hrvatskoga doma uz promociju monografije „Planinarsko društvo Kalnik 1924. – 2024.“, autora Ivana Pešlića, a predstavili su je Stipe Božić i tajnik Hrvatskog planinarskog saveza Alan Čaplar.

► **Vrijedne i uvažene članice našeg Društva poziraju s monografijom Društva.**

Predstavljanje monografije o PD-u Kalnik

Predstavljanju je prisustvovao križevački gradonačelnik Mario Rajn i zamjenik gradonačelnika Danijel Šaško, a monografiju su predstavili Stipe Božić i tajnik Hrvatskog planinarskog saveza Alan Čaplar. Mario Rajn, gradonačelnik Grada Križevaca, svima je zaželio dobrodošlicu u Križevce.

▲ **Publika na predstavljanju knjige (Izvor: prigorski.hr)**

▲ **Stipe Božić i autor monografije Ivan Pekljić.**

– Ovom obljetnicom ulazimo u vrlo uzak krug planinarskih društava koja aktivno promiču vrijednosti tijekom toliko godina. Od srca vam želim još puno aktivnih i zdravih desetljeća proničući sportske vrijednosti i ono što Križevci imaju za ponuditi. – rekao je Rajn.

Tajnik Hrvatskog planinarskog saveza Alan Čaplar pozdravio je sve prisutne te naglasio kako Hrvatski planinarski savez ove godine obilježava 150 godina.

– U ovo vrijeme prije 150 godina osnovano je Hrvatsko planinarsko društvo na što smo iznimno ponosni. To je dio našeg naroda. Na 50. obljetnicu HPS-a osnovana je podružnica u Križevcima koja je doprinijela važnosti i uspjesima hrvatskog planinarstva. Prepoznajemo rezultate križevačkih planinara. Uvijek podupiremo aktivnosti i siguran sam da ćemo zajedno vidjeti još mnogo planina – rekao je Čaplar.

Predsjednik Planinarskog društva Kalnik Dražen Zemun čestitao je 100. rođendan svim planinarima Društva te naglasio kako mu je iznimna čast biti predsjednikom za vrijeme ove velike obljetnice. Autor monografije Ivan Pekljić rekao je kako je tijekom pisanja naišao na mnogo poteškoća, ali i na dosta pozitivnih reakcija te se zahvalio svima koji su pomogli da ova monografija ugleda svijetlo dana. Stipe Božić čestitao je Društvu veliku obljetnicu.

– Ova monografija je odlična jer mora ostati zapis i neka priča za buduće naraštaje. Ako se vratimo na neku povijest i doba stvaranja onda znamo da u svim opisima stvaranja prvo što je nastalo su bili vrhovi planina. Svi narodi su stavljali na te vrhove svoja božanstva. I dandanas se divimo tim vrhovima. Ljudi su prije iz potreba išli na te planine. Za hodočasnike možemo reći da su prvi planinari. Ako

pratimo sva ta povijesna događanja, sva važnija događanja dogodila su se na vrhovima planina, od 10 zapovijedi pa do raznih grčkih legendi. Ova knjiga je na diku planinarstvu i vašem planinarskom društvu. Nadam se da tu neće stati. Sljedećih sto godina tko zna što će biti, ali bit će sigurno mnogo uzbudljivije. Čestitam vam još jednom i zaista je privilegija biti tu. – rekao je Božić.

Proslavljeni alpinist, pisac, fotograf, filmski snimatelj i redatelj Stipe Božić i Mario Celinić nakon promocije knjige o križevačkom planinarskom društvu publiku su povelili na putopisno predavanje Sedam vrhova, po najvišim vrhovima kontinenta.

»Cilj istinskog penjača«, napisao je Božić u uvodu knjige Sedam vrhova, »nije samo dosegnuti vrh neke samotne planine, već ga više zanima put koji vodi do udaljenih visova.«. Zato je na svojim pohodima istraživao

i krajeve prema najvišim vrhovima svijeta, i ljude koji ondje žive, i pokušavao pronaći odgovor na pitanje zašto ljudi, često po cijenu života, žele stići do beskorisnih visova.

»Na Zemlji više nema mnogo krajolika koji nisu viđeni ni površina kuda ljudska noga nije gazila. Stoga sam sretan što mi se pružila prilika zaviriti u te posljednje neviđene kutke, ne radi osvajanja, nego zbog potrebe za upozorenjem na njihovu zaštitu. Još sam sretniji što u svom srcu čuvam spoznaju kako na Zemlji postoje mjesta skrivene iskonske ljepote koju čovjek svojim dosadašnjim nemanom nije nagrdio. Ujedno sam pomalo i žalostan jer sam možda i sâm, svojim pripovijedanjem, pridonio da civilizacija primakne svoje ruke još bliže nedirnutom krajoliku.«, napisao je Stipe Božić.

Večer su uljepšali i tamburaši Gradskog tamburaškog orkestra Križevci.

Svečana sjednica povodom 100 godina PD-a Kalnik

U sklopu obilježavanja 100. obljetnice Planinarskog društva Kalnik održana je svečana sjednica na kojoj su uručena priznanja članicama i članovima PD-a Kalnik te članicama i članovima Hrvatskog planinarskog saveza. Državni tajnik Ministarstva obrane **Branko Hrg**, pročelnik Hrvatske gorske službe spašavanja – stanice Koprivnica **Dejan Bojovski**, predsjednik Hrvatskog planinarskog društva Bilo iz Koprivnice **Ivica Kušec** i dopredsjednik **Boris Majerus**, predstavnik Hrvatskog planinarskog društva Vitez u BiH **Višnja Žuljević**, predstavnik Planinarskog društva Pro-

mina iz Drniša, predstavnik Hrvatskog planinarskog društva MIV Varaždin **Milan Turkalj**, predstavnik Planinarskog društva Tuhobić Rijeka **Marija Ivančić**, predsjednica Hrvatskog planinarskog društva Bilogora **Vera Pauška** te predstavnici Planinarskog društva Lipa Sesvete.

Svečanu sjednicu otvorio je predsjednik Društva **Dražen Zemun** koji je sve srdačno pozdravio te svima zaželio dobrodošlicu. **Ivan Peklić**, autor monografije „Planinarsko društvo Kalnik 1924. – 2024.“, predstavio je samu povijest Društva.

– Naša povijest je bogata, iako je bilo i prekida i stranputica. Društvo je osnovano 1924. godi-ne, iako se i prije ovdje djelovalo planinarenjem. Nakon toga počinje zamah koji traje do Drugog svjetskog rata. Društvo je na početku imalo samo 23 člana. Razvoj društva je tekao stalno uzlaznom linijom. Nakon Drugog svjetskog rata osnovane su sekcije: od alpinističke do skijaške, zatim orijentacijsko trčanje, a tu se počinju organizirati i prvi sletovi, odnosno druženja. Mnoga društva nemaju dom, a mi imamo i možemo se ovdje okupiti. Nadamo se i dalje ovako uspješnom radu Društva i nadam se da se vidimo i na 200. obljetnici – rekao je **Peklić**.

U ime planinarskih društava svima prisutnima obratila se predstavnicom Hrvatskog planinarskog društva Vitez iz BiH **Višnja Žuljević**.

– Dugogodišnji smo prijatelji s Planinarskim društvom Kalnik. Drago nam je da smo dio ovog događaja i da se obilježava 100. obljetnica. Zahvaljujem se domaćinu u ime našeg Društva i svih Društava koji su ovdje. Nadam se da ćete i dalje bilježiti uspješan rad i želim da što duže trajete i bilježite dobre rezultate i da budete i dalje aktivni kao i do sada – rekla je **Žuljević**.

Pročelnik HGSS stanice Koprivnica **Dejan Bojovski** pozdravio je sve prisutne te društvu čestitao ovu obljetnicu.

– Zahvaljujem Društvu na jednoj dobroj suradnji koju imamo i nadam se da to tako bude i ostalo. Svima želim ugodnu zabavu ovdje na Kalniku i pazite se, Kalnik je lijep, ali ponekad i zeznut.– rekao je **Bojovski**.

Branko Hrg, državni tajnik Ministarstva obrane, rekao je kako je povremeno aktivan član Društva.

– Kalnik je naš vinarski kraj, a ovdje je jedna ekipa prisutnih jedno naše autohtono vino pila na planinarenju na Velebitu i to zato jer više nisam mogao nositi ruksak pa smo to htjeli isprazniti. To je jedna anegdota koja je ostala u sjećanju. Hvala vam na trudu koji ulažete u vodstvo Planinarskog društva, hvala vam na okupljanju mladih ljudi. Društvo je pozitivno eruptiralo, Društvo

se jako razvija. U ovom Društvu uvijek ima mjesta za sve. – rekao je **Hrg** te čestitao obljetnicu. Župan Koprivničko-križevačke županije **Darko Koren** rekao je kako je uvijek spreman za pričati, a za penjati malo manje.

– Odajem vam jedno veliko priznanje na vašoj ustrajnosti. Ovo je jedan impozantan skup ljudi koji su došli dati doprinos ovoj obljetnici. Sto godina postojanja bilježe vrlo rijetke hrvatske institucije. Drago mi je da Društvo u ovom novom dobu na ovakav način djeluje. Činjenica je da nekako svi živimo u vremenu brzine, tehnoloških dostignuća i više nemamo vremena za neke male životne radosti. Ovakav vid druženja i sporta je dobar alat da se pobjegne od toga što nas čini nezdravima. Planinarsko društvo daje velik doprinos dobrom životu naše društvene sredine. – rekao je **Koren**.

Na kraju svečanosti podijeljene su zahvalnice za izniman doprinos razvoju Društva i aktivan angažman u radu Društva u proteklom petogodišnjom razdoblju članicama i članovima Društva **Ankici Budija, Marijani Čorak, Dragutinu Hendelji, Dejanu Jelenčiću, Ivki Kajganić, Mariji Kapović, Ivanu Kranjčeviću, Ivanki Krofl, Tomislavu Leskovaru, Martini Makar, Zlatku Mustiću, Jadranki Palčić, Marijanu Pofuku, Branku Vrbancu i Dejanu Bojovskom**. Zahvalnice su dodijeljene društvima i institucijama koji su svojom nazočnošću uveličali 100. obljetnicu. Za postignute uspjehe, rezultate i zasluge za razvoj planinarstva Hrvatski planinarski savez na prijedlog Upravnog odbora PD-a Kalnik Križevci dodijeljena su priznanja, i to Brončani znak HPS-a za najmanje 10 godina članskog staža i doprinos u razvoju planinarstva u RH **Dariju Baniću, Goranu Deliću, Kristini Kirin, Marinu Marinkoviću, Ivanu Pekliću, Nadi Prekomorec, Štefci Wolf, Daliboru Wolfu i Draženu Zemu**. Srebrni znak HPS-a dodijeljen je **Robertu Pašičku**. Plaketa HPS-a dodijeljena je **Stjepanu Jembreku**. Počasnim članom HPS-a proglašen je **Lujo Konfic**.

Planinarenje po Kalniku

U nedjelju 22. rujna 2024. planinari su po stazama planine čije ime Društvo nosi od samih početaka planinarili u tri smjera. Po učnom stazom išli su početnici, rekreativci i djeca, staza po Kalničkoj gredi bila je srednje zahtjevna, dok je staza Sedam zubi do vrha

Vranilac zahtjevna i bila je namijenjena iskusnijim planinarima. Već od ponedjeljka križevački će se planinari spremati za nove izlete, nove uspone i pisati nove stranice za sljedećih 100 godina Društva. Sretno im!

▲ Povodom proslave 100. godišnjice planinari na Sedam zubi (foto: Marijan Pofuk)

Pinklecfest

U petak 11. listopada u 19:30 započeo je 13. Pinklecfest predavanjem Mateja Perkova pod nazivom „Planinarenje kao način izražavanja“. Matej Perkov govorio je o 30 godina svoje planinarske karijere, a u predavanju je publici pokušao objasniti što mu planinarenje znači i zašto su visokogorstvo i ekspedicionizam način života. Kulturološka i emotivna pozadina njegovih projekata stvara temelj za specifične odlične priče. Matej je autor čak četiri planinarske knjige, od kojih mu je najdraža planinarska početnica posvećena klintcima. U njegovom predavanju kroz prekrasne fotografije šćemo zajedno Biokovom i Velebitom, Alpama, Kavkazom, Atlasom u Maroku i iranskim Dama-vandom. Sljedeća putopisna priča je drugačija. Emil Čančar u predavanju „Udovice, vještice i klintci u Gani“ govorio je o svom volonterskom angažmanu preko Europskih snaga solidarnosti.

»Godinama sam sanjario o volontiranju u nekom rezervatu za divljač u Nikaragvi ili pošumljavanju na Madagaskaru. Pretprošle godine mi je dobra prijateljica dojavila da Europska komisija diže dobnu granicu svojeg programa European Solidarity Corps (Europske snage solidarnosti) na 35. godinu života. Nakon višemjesečnih priprema, odbio sam nekolicinu ponuda, sve dok nisam nabasao na poziciju savjetnika za klimatske promjene u zajednici Kongo na sjeveru Ganek«, najavljuje svoju putopisnu avanturu Čančar.

U tropskoj savani na donjem rubu Sahela proveo je tri mjeseca na početku sušne sezone. Najviše je radio sa zadrugom udovica koje proizvode *karite* maslac i tako prehranjuju obitelj. Posjetiteljima Pinklecfesta otkrio je i kakav je to mini projekt osmislio u tamošnjim srednjim školama.

▲ Publika na 13. Pinklecfestu

Drugi dan festivala, u subotu 12. listopada u 19:30 **Sanja i Emir Imamagić** ispričali su svoju priču **Ljeto u Pakistanu i Kolumbiji**. Prva stanica početkom lipnja bio im je Lahore u Pakistanu, no zbog ekstremnih vrućina pobjegli su na sjever u neobične doline među najvišim planinama svijeta. Posebna lokacija do koje su se zaputili, nedaleko od autoputa Karakorum, je uspon do sjevernog baznog kampa planine ubojice Nanga Parbat. Druga stanica im je bila Kolumbija u kojoj su prošli sve od 0 do više od 5000 m nadmorske visine – španjolsku kolonijalnu arhitekturu, opušte-

nu karipsku obalu, plantaže kave u ugodnoj planinskoj klimi, živopisne zajednice Medellin s ožiljcima dugogodišnjeg nasilja, pa sve do glečera sjeveroistoka.

Festival je zatvorio Jadranko Kučica putopisnim predavanjem o Južnoj Koreji.

»U čaroliji cvjetnih trešanja kroz parkove i hramove, bogatom povijesti, autentičnom gastronomijom, živosti roštilj-bar zabava, vulkanskim otočjem...., svakako, zemlja s najbržim razvojem kao jedan od četiri azijska tigra donosi mnoštvo čuda«, otkriva predavač.

▲ **Prije pohoda na Kalnik, Pinklecfest 12. 10. 2024. (foto: Dražen Zemun)**

Nema Pinklecfesta bez pinkleca i putovanja pa udruga P.O.I.N.T. i Planinarsko društvo Kalnik i ove slavljeničke godine pozivaju na »putovanje« potkalničkim krajem. Na put su bili pozvani **u subotu 12. listopada od 8:30 sa Strossmayerovog trga**, Prijevozno sredstvo u jednom smjeru bile su cipele, dok

je organizator festivala za povratak osigurao besplatan autobus. Trasa je bila duga otprilike 18 kilometara i vodi kroz grad, šume, livade, polja i vinograde do Kalnika. Planinari su osigurali vodiče tako da se nitko, bez obzira na tempo kojim hoda, ne može izgubiti.

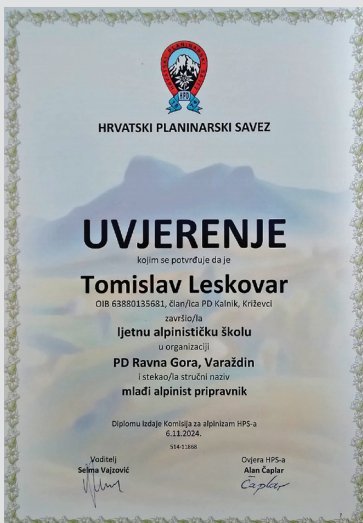
Ostale aktivnosti PD-a Kalnik

Planinarska škola

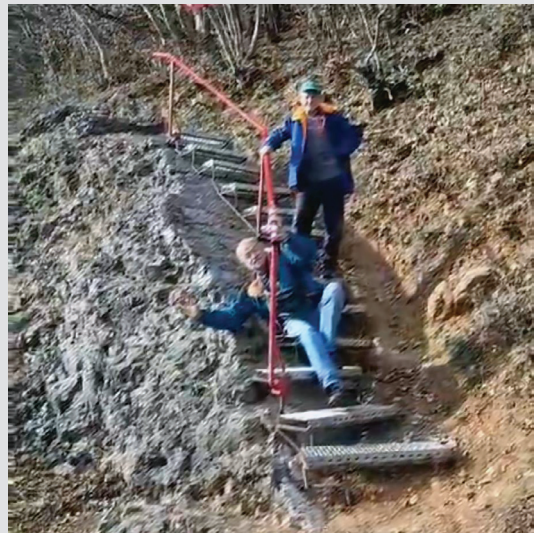

◀ **Završetak Opće planinarske škole 2. 5. - 24. 07. 2024. Školu je polazilo 18 polaznika. Polaznici su prošli 16 sati teorije i 10 planinarskih izleta.**

▼ **Planinarsko društvo Kalnik je 2. i 3. studenoga 2024. uređivalo stepenice za prilaz prema odašiljaču i vrhu Vranilac. Stepenice su uređivali Ivan Kovačević, Stjepan Jembrek, Lujo Konfic, dok je logistička podrška bio Dražen Zemun.**

◀ **Naš član Društva Tomislav Leskovar završio je alpinističku školu.**

Prije proslave 100. obljetnice Društva trebalo je urediti okoliš oko Planinarskog doma, a tu su se istaknuli naši članovi Lujo Konfic, Marino Marković i Ivan Kranjčević.

▶ **Uređenje okoliša Planinarskog doma prije proslave 100. godišnjice Društva, rujan, 2024.**

Plan izleta za 2025. godinu, izletnička sekcija

DATUM	NAZIV
1. 1. 2025.	Novogodišnji pohod na Vranilac
6. 1. 2025.	Ludbreška planinarska obilaznica
12. 1. 2025.	Sveta Gera
26. 1. 2025.	Sljeme i Horvatove stube
2. 2. 2025.	Papuk (Jankovac – vrh Ivačka Glava)
23. 2. 2025.	Istra – Sisol
9. 3. 2025.	Japetić – Oštrc
16. 3. 2025.	Val Rosandra, Trst (Italija)
20. – 23. 3. 2025.	Krk, Cres, Lošinj
30. 3. 2025.	Pliješ – Ječmište
4. – 6. 4. 2025.	Biokovo: Sv. Jure od Zagvozda
13. 4. 2025.	Paklenica: Vaganski vrh
21. 4. 2025.	Kalnik: Uskršnji pohod
30. 4. – 4. 5. 2025.	Monte Generoso (Švicarska)
11. 5. 2025.	Bjelolasica
18. 5. 2025.	Viševica i Zagradski vrh
29. 5. – 1. 6. 2025.	Maganik (Crna Gora)

DATUM	NAZIV
8. 6. 2025.	Lička Plješivica: vrh Ozeblin
15. 6. 2025.	Sjeverni Velebit: Veliki i Mali Rajinac
19. 6. – 22. 6. 2025.	Paklenica: Vidakov kuk, Anića kuk, Bojin kuk
25. 6. – 29. 6. 2025.	Dolomiti (Italija)
6. 7. 2025.	Mangart (Slovenija)
13. 7. 2025.	Prisojnik (Slovenija)
19. – 20. 7. 2025.	Triglav (Slovenija)
27. 7. 2025.	Veliki Zavižan i Balinovac
2. 8. – 10. 8. 2025.	Visoke Tatire (Poljska – Slovačka)
12. 8. – 24. 8. 2025.	Vitez: Dani planinara BiH
3. 9. – 7. 9. 2025.	Dolomiti (Švicarska)
20. – 21. 9. 2025.	Krk: Obzova i Kanjon Vrežnica
4. – 11. 10. 2025.	Južni Jadran – krstarenje
12. 10. 2025.	Križevci – Kalnik: Put kleti potkalničkog kraja
26. 10. 2025.	Okrugljak i Orlova stijena
14. – 18. 11. 2025.	Biokovo: Šćirovac, Sveti Ilija, Veliki Šibenik
6. 12. 2025.	Katschberg – adventska staza (Austrija)
14. 12. 2025.	Kalnik: Božićni pohod po Kalničkoj gredi
26. 12. 2025.	Kalnik: Štefanjsko planinarenje

